

בס"ד

שאלות חושן משפט חלק א' עם מקורות לתשובות

לפי סימנים

(תשע"ז – תשפ"ו)

ערן שפירא

תודות

שלמי תודה אני חב:

- לקב"ה אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו.
- להוריי היקרים ר' משה ודבורה שפירא שגידלוני באהבה ובמסירות.
- לחמני וחמותי היקרים הרב ישעיהו מייטליס ורעייתו, אוהבי התורה ולומדיה, שעזרו בעצה ולמדתי מהם רבות
- לרעייתי היקרה "אשת חיל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה", "שלי ושלכם – שלה הוא".
- לילדיי היקרים, ששמחים עם לימוד תורתנו ומוסיפים בקודש.
- לרבני בית המדרש באריאל, הרב יעקב ורהפטיג שליט"א, הרב אליעזר דמארי זצ"ל, ור"מ דיינות הרב יגאל צפירה שליט"א – שבעזרתם ועצתם אני עומד על רגליי בבית המדרש.
- לאברכי המחלקה לדיינות באריאל.

המלצה חשובה לניגשים למבחני הדיינות

- מותר להכניס במבחני הדיינות גמרות עם רי"ף ורא"ש, ומותר לכתוב מראי מקומות על גליון הגמרא. והנבחן נדרש להביא את מקורות הדין בשאלה שהוא עונה עליה.
- לכן מומלץ לכל סעיף בשו"ע: לסמן בצבע שונה את לשון השו"ע, הרמ"א והנו"כ.
- אח"כ לשלוח הפניות ממקור לשון השו"ע אל מקור לשון הרמ"א והנו"כ. לדוגמה אם שו"ע פוסק את דברי משנה מסוימת והרמ"א מגיה כדברי הרא"ש, אזי להפנות מהמשנה לדברי הרא"ש וכן כיוצ"ב.
- וכן רצוי להפנות מהסעיף המרכזי בכל סימן אל שאר הסעיפים בסימן, והתועלת כדי להגיע בקלות אל הסעיף המבוקש.

תוכן עניינים

- סימן א' 3
- סימן ג' 4
- סימן ד' 4
- סימן ה' 5
- סימן ו' 5
- סימן ז' 5
- סימן ט' 6

6.....	סימן י"א
6.....	סימן י"ב
7.....	סימן י"ג
7.....	סימן י"ד
8.....	סימן ט"ו
8.....	סימן ט"ז
8.....	סימן י"ז
8.....	סימן י"ח
9.....	סימן כ"ב
9.....	סימן כ"ג
9.....	סימן כ"ד
10.....	סימן כ"ה
10.....	סימן כ"ו
10.....	סימן כ"ז
10.....	סימן כ"ח
12.....	סימן כ"ט
12.....	סימן ל'
13.....	סימן ל"א
13.....	סימן ל"ב
13.....	סימן ל"ג
14.....	סימן ל"ד
16.....	סימן ל"ה
16.....	סימן ל"ו
17.....	סימן ל"ז
17.....	סימן ל"ח
18.....	סימן ל"ט
19.....	סימן מ'
19.....	סימן מ"א
19.....	סימן מ"ב
20.....	סימן מ"ג
20.....	סימן מ"ד
21.....	סימן מ"ה
21.....	סימן מ"ו
22.....	סימן מ"ז
22.....	סימן מ"ח
23.....	סימן מ"ט
23.....	סימן נ"א

24.....	סימן נ"ב
24.....	סימן נ"ד
24.....	סימן נ"ה
24.....	סימן נ"ו
25.....	סימן נ"ח
25.....	סימן נ"ט
26.....	סימן ס'
26.....	סימן ס"א
27.....	סימן ס"ב
27.....	סימן ס"ג
27.....	סימן ס"ד
27.....	סימן ס"ה
28.....	סימן ס"ו
29.....	סימן ס"ז
29.....	סימן ס"ח
30.....	סימן ס"ט
30.....	סימן ע'
30.....	סימן ע"א
31.....	סימן ע"ב
33.....	סימן ע"ג
34.....	סימן ע"ד

סימן א'

1. א. בהמה שהזיקה בקרן או בשן ורגל, האם דנים בזמן הזה? **סימן א' סעיף ג' סמ"ע סק"ד**
ב. אדם שהזיק בהמה האם דנים בזמנינו? **סימן א' סעיף ג'**
ג. עדים שהעידו שקר והוזמו האם דנים בימינו לחייבם לשלם? **סימן א' סעיף ד' ברמ"א קנס**
2. א. מה המקור לדין שאין דנים דיני קנסות בזמן הזה? **סימן א' סעיף א' במקור הדין**
ב. אדם שהזיק את חברו כשע"פ דין חייב רק משום קנס, האם צריך לצאת ידי שמים?
סימן א' קצה"ח סק"ז
ג. מה הדין אם תפס הניזק מהמזיק שווי הראוי לגבות, האם מוציאים מידו? ומה הדין אם חזר המזיק ותפס את מה שתפס הניזק? **סימן א' סעיף ה' ונתה"מ סק"ה**
ד. ומה הדין אם תפס הניזק מהמזיק וקידש בזה אישה, האם מקודשת? **סימן א' פת"ש סק"ו**
ה. האם רשאים הצדדים לקבל עליהם דיינים שידונו להם לדיני קנסות? **סימן א' פת"ש סק"ג**
3. **דיני קנסות**
א. קי"ל אין דנים דיני קנסות בזמן הזה. מה הדין אם קבלו הצדדים עליהם דיינים שידונו בתביעה בדיני קנסות? **סימן א' פת"ש סק"ג**
ב. חבל בחברו וגרם לו נזק בלתי הפיך. הניזוק תבע את החובל לדין תורה ותובע: נזק,

- צער, פגם, בושט, כופר, שבת וריפוי. כיצד ידונו ויפסקו בית הדין בכל אחת מהתביעות הנ"ל ? **סימן א' סעיף ב' בשו"ע ורמ"א**
- ג. בתביעות שבית הדין לא דן בהם האם צריך הנתבע לצאת ידי שמים ? ומה הדין אם התובע תפס מהמזיק האם בית הדין יורה לו להחזיר ? **סימן א' סעיף ה' וקצה"ח סק"ז**
- ד. מה הדין אם תפס וקידש בזה אישה האם האשה מקודשת ? **סימן א' פת"ש ו' ורעק"א**
4. **שליחותיהו ותפיסה בקנסות**
- א. האם דין שליחותיהו הינו מדאורייתא ומה הסיבות לכך שעבדין שליחותיהו בדיני ממונות ? בגיטין ? בגרים ? **סימן א' סעיף א', באה"ט סק"ב ונתה"מ א'**
- ב. באיזה מארבע אבות נזיקין ותולדותיהם ניתן לדון, ומדוע ? **סימן א' ש"ך סק"ב ופת"ש סק"ב**
5. **דיין שטעה**
- א. טעה הדיין בדבר שנשאר בש"ס בתיקו ופסק להוציא מהנתבע, מה דינו ? **סימן כ"ה ש"ך סק"ב**
- ב. מה דין מי שתבע את חברו שתי תביעות, והתפלגות הדיינים הייתה כך : אחד הדיינים פטר משניהם, אחד פטר מהראשונה וחייב בשניה, ואחד פטר מהשניה וחייב בראשונה ? נמק היטב . **סימן כ"ה פת"ש סק"ז**
- ג. דיין שבטעות חייב שבועה, ומחויב השבועה התפשר ושילם, מה דין הפשרה ? והאם צריך הדיין לשלם ? פרט . **סימן א' סעיף ה'**
6. **בתי דין בזמן הזה**
- א. האם תוקף בתי דין בזמן הזה מדאורייתא או דרבנן? הוכח . **סימן א' סעיף א' סמ"ע סק"א ונתה"מ סק"א**
- ב. מה נחשב מצוי או לא מצוי? **סימן א' סעיף א'-ג'**
- ג. מהי תקנת הגאונים בזמן הזה ? **סימן א' סעיף ה'**
7. **לצאת ידי שמים**
- א. האם יש חיוב לצאת ידי שמים בדברים שאין דנים בזה"ז ? **סימן א' קצה"ח סק"ז**
- ב. האם יש חיוב השבה לדיין שנטל שוחד להחזיר ?
- ג. אם תפס כאשר בעה"ב חייב לצאת יד"ש האם מהני תפיסתו ? **סימן א' סעיף ה' בשו"ע ורמ"א**
8. **דיינים בזמן הזה**
- א. האם דנים בזמן הזה הודאות והלוואות, כתובת אישה, ירושות, קבלת גרים, גנבות וגזלות, נזקי ממון של אדם ובהמה. קנסות ודינא דגרמי ? **סימן א' סעיפים א', ג', ד', ובאה"ט סק"ב**
- ב. בדינים שלא דנים בזמן הזה מה הדין אם תפס הנתבע? **סימן א' סעיף ה' בשו"ע ורמ"א**

סימן ג'

1. **מספר הדיינים**
- א. כמה דיינים נדרשים לדיני ממונות. מהתורה ומדרבנן, לכתחילה ובדיעבד? בממון שהוצא על ידי דיין יחיד וקידשו בו, האם הקידושין יחולו ? **סימן ג' סעיף א', סמ"ע סק"א וש"ך סק"א וסק"ה**
- ב. האם לאחר הודאה בפני פחות מג' דיינים יתכן "מוחזק כפרן" ? **סימן ג' סעיף ב'**
- ג. מה דין הודאה בפני דיין יחיד לעניין שבועת מודה במקצת ? **סימן ג' קצה"ח סק"ב ונתה"מ סק"א**

סימן ד'

1. א. אם ראה אדם מישחו שלקח חפציו, האם עביד דינא לנפשיה, או לשלוח גוי ליקח החפצים מידו? **סימן ד' סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
- ב. האם רשאי גם להכותו? **סימן ד' סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
2. **עביד איניש דינא לנפשיה**
- א. אדם שהציל את רכושו מחבירו שהזיק לו, וגרם לחבר נזק תוך כדי כך, מתי חייב לשלם? **סימן ד' ש"ך סק"ו**
- ב. האם אדם יכול למשכן את חבירו על חוב? **סימן ד' בשו"ע ופת"ש סק"א**

- ג. האם אדם יכול לתפוס פיקדון שבביתו על חוב? **סימן ד' סעיף א' ברמ"א, ש"ך סק"א**
וקצה"ח סק"א
3. **עביד איניש דינא לנפשיה**
א. מה התנאים לביצוע דין "עביד איניש דינא לנפשיה"? **סימן ד' סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. האם יש נפק"מ זהות התובע וזהות הנתבע? **סימן ד' ברמ"א**
4. **דין לעצמו**
א. מתי מותר לאדם לעשות דין לעצמו ומתי לא? האם יכול גם להכותו? **סימן ד' סעיף א'**
ב. האם רשאי למשכנו בחובו? מה הדין אם כפר בחובו? **סימן ד' סעיף א' ברמ"א**
ג. מה הדין ביחיד נגד רבים או בתלמיד חכם בזמן הזה? **סימן ד' סעיף א' ברמ"א**

סימן ה'

1. א. קימ"ל שאסור לדון בערב שבת, מה הדין אם נתרצו בעלי הדין האם מותר לדונם?
סימן ה' סמ"ע סק"ג
ב. מה הטעם שאסור לדון בשבת, ואם דנו האם דיניהן דין? **סימן ה' סעיף א' ובמקור הדין**
2. **דין בלילה:**
א. האם מותר לדון בלילה, ומה הדין אם עברו ודנו? **סימן ה' סעיף ב' בשו"ע ורמ"א**
ב. מאיזה טעם דנים היום בלילה? **סימן ה' סמ"ע סק"ז וש"ך סק"ד**

סימן ו'

1. **סכום התביעה**
א. האם יש נפק"מ כאשר בית הדין דנו בתביעה פחות משו"פ? **סימן ו' נתה"מ סק"א**
ב. באלו מקרים בית הדין דן בפחות משהו פרוטה? **סימן ו' ש"ך סק"א**
ג. אחד שתבע פרוטה משני שותפים האם בית הדין דן בזה? **סימן ו' פת"ש סק"א**
ד. התחילו לדון בשו"פ האם גומרים לדון בפחות משו"פ? **סימן ו' סמ"ע סק"ג**

סימן ז'

1. א. סומא בעין אחת האם כשר לדון? **סימן ז' סעיף ב'**
ב. סומא בשתי עיניו שדן, האם בדיעבד דינו דין? **סימן ז' ש"ך סק"ב**
ג. באיזה גיל כשר הדיין לדון מן התורה? **סימן ז' סעיף ג' וסמ"ע סק"ט**
2. ראובן שתבע לשמעון בזבל"א ושמעון ברר לעצמו אחד ובא ראובן וטוען כי מי שברר לו שמעון הוא אוהבו שלו, האם יכול לפוסלו? **סימן ז' פת"ש סקט"ו**
3. **עד נעשה דיין:**
א. האם עד נעשה דיין, ומה הטעם? **סימן ז' סעיף ה'**
ב. ראה בלילה, האם יכול לדון ע"פ עדות עצמו או ע"פ עדות אחרים? **סימן ז' סעיף ה'**
ג. ומה הדין אם ראה בשבת וביו"ט? **סימן ז' ש"ך סק"ה, קצה"ח סק"ו ופת"ש סק"ז**
4. **מי ראוי להיות דיין**
א. האם גר, ממזר, סומא, אישה, וטריפה ראויים להיות דיינים? **סימן ז' סעיפים א', ב', ד' (טריפה ??)**
ב. מה דין קטן? ומאיזה גיל ראוי להיות דיין? **סימן ז' סעיף ג'**
5. **אוהב ושונא**
א. האם דיין יכול לדון את תלמידו שכנו או את הפועל שלו? **סימן ז' סעיף ז' ברמ"א**
וש"ך סקי"ב (שכנו ??)
ב. בעל דין הטוען שאחד הדיינים הוא שונא שלו האם נאמן לפוסלו? **סימן ז' סעיף ז' ברמ"א**
ג. דיין שנידה לאחד מבעלי הדין בעבר האם כשר לדונו? **סימן ז' סעיף ז' ברמ"א וסמ"ע סקכ"ד**
ד. דיין השונא את אחד מעו"ד האם כשר לדון? **סימן ז' סעיף ז' ברמ"א ופת"ש סקי"ז**
6. **מי ראוי לדון**
א. האם גר כשר לדון? פרט סוגי הדין השונים, וכן אם אביו או אמו מישראל? **סימן ז' סעיף א' בשו"ע ורמ"א וסמ"ע סק"ד**

- ב. מה כשרותו לדין של סומא בעין אחת או בשתי עינים? **סימן ז' סעיף ב'** פרט סוגי הדין השונים. (??)
7. **מינוי גר לדיין**.
א. האם ניתן למנות גר לדיין, ומה הטעם? **סימן ז' סעיף א'**
ב. מה הדין אם מינו גר לדיין איזה דינים הוא רשאי לדון ואת מי? **סימן ז' סעיף א'**
ג. גר דיין שדן את מי שאינו רשאי לדון מתי פסק דינו מחייב? **סימן ז' סמ"ע סק"ד מינוי דיינים**.
8. **מינוי דיינים**.
א. איזה דיין עדיף למנות גר או ממזר? **סימן ז' סעיף א', ב'**
ב. כלל: כל הפסול לדון פסול להעיד היכן המקור לכלל זה? **משנה נדה דף מ"ט ע"ב** והיכן מצינו מי שפסול להעיד וכשר לדון? **אשה, אוהב ושונא, סומא לפי תוס' נדה נ. ד"ה "כל" וד"ה "ורבי"**
ג. דיין ששתה רביעית יין האם רשאי לדון? ואיזה דינים? ואם יש הבדל בין זמנם לזמן הזה? **סימן ז' סעיף ה' וסמ"ע סק"א**
9. **פסול קרוב וגדרו בדיינים**.
א. האם דיינים שעברו עבירה דרבנן צריכים הכרזה על מנת להיפסל? מה דין אם נמצא אחד מהדיינים קרוב או פסול? **סימן ז' פת"ש ס"ק כ"א, כ"ב**
10. **עד נעשה דיין**.
א. מתי עד נעשה דיין ומתי לא פרט שיטות הראשונים ההלכה והטעמים. **סימן ז' סעיף ה'**
ב. מה הדין ראו בשבת ויום טוב? **סימן ז' ש"ך סק"ה**
ג. האם יש חילוק בין דין דאורייתא או דרבנן? **סימן ז' סעיף ה' ברמ"א**

סימן ט'

1. **שוחד**.
א. מה המקור לדין שאסור לקבל שוחד? **סימן ט' סעיף א'**
ב. אם לקח שוחד, מתי צריך להחזיר ומתי לא? ומה הדין בלקח ריבית? **סימן ט' סעיף א', סמ"ע סק"ג ופת"ש סק"ב**
ג. האם מותר ליתן שוחד לשופט עכו"ם או לנאמני ציבור? **סימן ט' פת"ש סק"א, סק"ג**
ד. האם קיים דין שעבודא דרבי נתן בשוחד? **סימן ט' סעיף א' בט"ז**
ה. מהו שוחד דברים? האם אסור מן הדין? וכיצד פסק מרן בשו"ע? **סימן ט' סעיף א'**
2. **הנוטל שכר לדון**.
א. מה דין הנוטל שכר לדון? פרט את האפשרויות השונות! מה הדין אם נמצא רק פעם אחת שנטל שכר? **סימן ט' סעיף ה'**
ב. האם צריך להחזיר את השכר? **סימן ט' פת"ש סק"ט**
ג. מתי רשאי הדיין לקבל שכר וכמה? מה הדין לגבי פשרה? **סימן ט' סעיף ה' וש"ך סק"ז**

סימן י"א

1. **ראובן תבע את שמעון לדין, ושמעון משיב לא אכנס עמך לדין אם לא תגיד לי על מה תרצה לדון עמי, וראובן אינו רוצה לגלות לו את אופן תביעתו כלל. עם מי הדין? סימן י"א ש"ך סק"א**
2. **ראובן התובע את שמעון לדין, בכתב התביעה לא פירט את נושא התביעה. שמעון מבקש לדעת קודם הדיון מה היא התביעה. ראובן מסרב לומר מה התביעה קודם הדיון. האם בית הדין ידון בתביעה כזו? סימן י"א ש"ך סק"א**

סימן י"ב

1. **הלכות דיינים**:
קיי"ל פשרה צריכה קנין, באלו מקרים בעלי הדין יכולים לחזור בהם מן הפשרה למרות שעשו קנין, ומתי אפילו ללא קנין אינם יכולים לחזור בהם? הבא 3 דוגמאות מכל צד.
סימן י"ב סעיף ז' בשו"ע ורמ"א ונו"ב
2. **אומדן דעת הדיין**.
א. האם יכול הדיין לדון לפי אומדן דעתו כשאין ראיות ברורות לתביעה? **סימן י"ב סעיף ה'**

- ב. מה הדין להוציא ממון באומדן דעת מיתומים? **סימן י"ב סעיף ד'**
ג. כתוב חמשה מקרים בהם רשאי הדיין לעשות פשרה לכתחילה. **סימן י"ב סעיפים ב' [שבועה], ג', ד', ה', כ' (?)**
3. ג. מה הדין בשלשה שישבו בדין וראה אחד הדיינים שהשניים שעמו טועים האם יכול לומר איני יודע? **סימן י"ב פת"ש סק"א**
4. **פשרה**
א. מתי אסור לעשות פשרה ומדוע? מה הם החריגים לכלל זה? הבא לפחות שתי דוגמאות. **סימן י"ב סעיף ב', ז' [אם עשו קנין]**
ב. האם ניתן לפשר בממון יתומים? והאם לאחר שיגדלו היתומים רשאים הם לחזור בהם? **סימן י"ב סעיף ד'**
ג. האם פשרה צריכה קניין? ומה הדין כאשר ירדו מתחילה לדין? בשתק לאחר ששמע את הפשרה? והאם כשעשו קניין על פשרה יכולים כל שלושה לפשר ביניהם? **סימן י"ב סעיף ז' וסמ"ע סקי"ג וסקי"ד**
5. **פשרה ומחילת חוב:**
א. האם פשרה צריכה קניין? **סימן י"ב סעיף ז'**
ב. האם מועילה מחילת חוב לחבירו כשהוא תפוס בשטר, ומאי שנא ממוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו? **סימן י"ב סמ"ע סקכ"א וקצה"ח סק"א**
6. **פשרה**
א. באיזה שלב בדין יכולים הדיינים לעשות פשרה ומתי לא? **סימן י"ב סעיף ב'**
ב. האם בית דין רשאים לכופ פשרה? **סימן י"ב סעיף ד'**
ג. האם אפוטרופוס של יתומים רשאי לעשות פשרה בנכסי יתומים? **סימן י"ב פת"ש סק"ז**
ד. התרצו לעשות פשרה בשלושה או בדין יחיד האם יכולים לחזור בהם? **סימן י"ב סעיף ז'**

סימן י"ג

1. א. האם אחד הצדדים יכול לבקש שהצדדים יכתבו את טענותיהם? **סימן י"ג סעיף ג'**
בשו"ע ורמ"א וסמ"ע ס"ק י"א, י"ב, י"ג
ב. במקרה שכתבו טענותיהם האם יכולים לחזור בהם? **סימן י"ג סעיף ג' ברמ"א וסמ"ע ס"ק ט"ו, ט"ז**

סימן י"ד

1. **חיוב הוצאות משפט:**
א. האם חייב לשלם לשכנגדו את הוצאותיו כשמתחייב בדין? **סימן י"ד סעיף ה' וסמ"ע סקכ"ז**
ב. האם הנתבע חייב בהוצאות כשהתובע תבעו בערכאות והוציא הוצאות, ובמה תלוי דין זה? **סימן י"ד סעיף ה' בשו"ע ורמ"א**
ג. האם יש חילוק בין תבעו בערכאות ברשות או שלא ברשות? **סימן י"ד סעיף ה' בשו"ע ורמ"א**
2. א. ראובן שנתחייב בדין האם צריך לשלם לשמעון את יציאותיו מה המקור, ומה הדין בהוצאות שליח? **סימן י"ד סעיף ה' וסמ"ע סקכ"ז וקצה"ח סק"ב**
ב. אם הוצרך לכופו בערכאות והוציא הוצאות האם חייב לשלם, ומה טעם השיטות? **סימן י"ד סעיף ה' בשו"ע ורמ"א**
ג. הוצרך לתת שוחד לדייני הגויים, האם נחשב כהוצאות? (??)
3. **הוצאות משפט**
א. באלו מקרים יפסוק בית הדין הוצאות משפט לתובע? ובאלו מקרים יפסוק הוצאות משפט לנתבע? **סימן י"ד סעיף ה' וסמ"ע סקכ"ז**
ב. כיצד קובע בית הדין את הוצאות המשפט? **סימן י"ד סעיף ה' ברמ"א**
ג. האם נאמן התובע בשבועה כמה הוציא ומדוע? **סימן י"ד סעיף ה' ברמ"א**
4. **כתיבת נימוקים לפסק דין**
א. מתי צריכים בית הדין לכתוב נימוקים לפסק דין ומתי לא? **סימן י"ד סעיף א' בשו"ע וסעיף ד' בשו"ע ורמ"א**
ב. האם הנימוקים צריכים לכלול טעמים וראיות או רק טענות ופסק הדין? **סימן י"ד**

סעיף ד' ברמ"א ופת"ש סק"ח

- ג. מה טעמים שעל פיהם בתי הדין בזמנינו כתובים פסק דין מנומק הכולל טעמים וראיות ?
- ד. האם בית הדין הגדול צריך לכתוב נימוקים **סימן י"ד סעיף ד' ברמ"א**
5. **בית דין הגדול**
 - א. האם יכולים לווה ומלווה לכופ זה את זה לעלות לבי"ד הגדול או לבית הוועד ? ומה הדין כשצד אחד מוכן לשלם לצד השני את הוצאותיו או את שכר טרחתו ? ומה הדין בניזק ונגזל ? מה הדין בשותפים ושכירות ? **סימן י"ד סעיף א'**
 - ב. האם יש דין ביה"ד הגדול בזה"ז ? פרט את השיטות . **סימן י"ד סעיף א' בשו"ע ורמ"א**

סימן ט"ו

1. קדימה בדיונים

- א. אחד נתחייב שבועה דאורייתא והשני דרבנן מי קודם ? **סימן ט"ו קצה"ח סק"ב**
- ב. בדיני קדימה יש הבדל אם הוא תובע או נתבע ? **סימן ט"ו פת"ש סק"ג**
- ג. כאשר בתביעה אחת שני הצדדים ת"ח ובתביעה השניה התובע ת"ח והנתבע לא ת"ח מי קודם ? **סימן ט"ו פת"ש סק"ג**

סימן ט"ז

1. זמן בי"ד לפסיקת דין

- א. מהו הזמן המירבי לפסיקת דין, ומה הדין אם הדיינים יודעים שיש לצד השני ראיה ? **סימן ט"ז סעיף א' בשו"ע**
2. א. מהו הזמן המירבי לפסיקת דין ומה הדין אם הדיינים יודעים שיש לצד השני ראיה ? **סימן ט"ז סעיף א' בשו"ע**

סימן י"ז

1. א. האם הדיין רשאי לפסוק יותר ממה שתבע התובע? **סימן י"ז סעיף י"ב ברמ"א, סמ"ע סקכ"ו, ש"ך סקט"ו, נתה"מ סק"א וסק"ב, פת"ש סקי"ח**
 - ב. ואם פסק יותר, מה הדין? **סימן י"ז סעיף י"ב ברמ"א, סמ"ע סקכ"ו, ש"ך סקט"ו, נתה"מ סק"א וסק"ב, פת"ש סקי"ח**
2. **פתח פיך לאילם**
 - א. האם דיין יכול לפסוק יותר ממה שתבע התובע, אם נתברר לדיין שאכן זהו החוב ? **סימן י"ז סעיף י"ב ברמ"א, סמ"ע סקכ"ו, ש"ך סקט"ו, נתה"מ סק"א וסק"ב, פת"ש סקי"ח**
 - ב. באלו מקרים על הדיין להודיע לבעל דין בבירור "שקר אתה דובר" ? **סימן י"ז סעיף י"ב בשו"ע, סמ"ע סקכ"ה ופת"ש סקי"ז**
3. ג. האישה תבעה את בעלה תביעה למדור ודרשה סכום נמוך מהמקובל האם רשאי בית הדין לפסוק יותר ממה שתבעה ? **סימן י"ז סעיף י"ב ברמ"א, סמ"ע סקכ"ו, ש"ך סקט"ו, נתה"מ סק"א וסק"ב, פת"ש סקי"ח**
4. א. איך הדיין אמור לנהוג כאשר בעל דין תובע את חבירו ומביא נגדו ע"א לחייב אותו ממון מכח העד? באר ונמק מהראשונים ומפסיקת ההלכה . **סימן י"ז סעיף ח' בשו"ע**
5. **תביעה מועטת**
 - א. התובע את חברו דבר מועט והדיין רואה שמגיע לו יותר האם מותר לדיין לפסוק לו יותר מהתביעה? **סימן י"ז סעיף י"ב ברמ"א**
 - ב. מה הדין אם עבר ופסק לו יותר? **סימן י"ז סעיף י"ב ברמ"א וש"ך סקט"ו**

סימן י"ח

1. א. האם בית הדין יכולים לדון ולפסוק בדיני ממונות שלא בפני בעלי הדין ומה הדין בדיני נפשות ? **סימן י"ח סעיף ו' וסמ"ע סקי"ג וסימן י"ג סעיף ו' וש"ך סק"ח**
2. א. האם בית דין פוסקים בדיני ממונות שלא בפני בע"ד? **סימן י"ח סעיף ו' סימן י"ט**
1. ג. האם בזה"ז אמרינן ביה"ד אחר בי"ד לא דייקי ? פרט ובאר ! **סימן י"ט סמ"ע סק"ב וש"ך סק"ג**

סימן כ"ב

1. מי שקיבל עליו עד קרוב או פסול, או קיבלו עליו כדיין או כ3 דיינים, האם יכול לחזור בו?
סימן כ"ב סעיף א'
2. א. ראובן קיבל עליו אחד מהפסולים כשני עדים כשרים להעיד עליו, או כשלושה ב"ד מומחים לדון לו, האם יכול לחזור בו? **סימן כ"ב סעיף א'**
ב. קיבל עליו דיין אחד כשר, כשלושה דיינים (ב"ד), האם מועיל? **סימן כ"ב סמ"ע סק"ו, ש"ך סק"ב ופת"ש סק"ה**
ג. קיבל עליו עדות גוי, או קיבל עליו גוי לדיין בקנין, האם מועיל? **סימן כ"ב סעיף ב'**
3. **חזרה מהסכמה לדין/שבועה/תשלום**
א. מי שקיבל גוי לדיין האם יכול לחזור בו? **סימן כ"ב סעיף ב'**
ב. מי שהסכים להישבע ולהיפטר או ליטול האם יכול לחזור בו? **סימן כ"ב סעיף ג'**
ג. מי שהסכים לשלם במקום שבועה האם יכול לחזור בו? **סימן כ"ב סעיף ג' ברמ"א**
4. **דיין או עד קרוב או פסול**
א. קבל עליו קרוב או פסול לעד או לדיין מתי יכול לחזור בו ומתי לא? **סימן כ"ב סעיף א'**
ב. קבל עליו גוי כעד או כדיין מתי יכול לחזור בו ומתי לא? **סימן כ"ב סעיף ב' וש"ך סקט"ו**
ג. כתוב את הדעות מה נקרא גמר דין לעניין זה? **סימן כ"ב סמ"ע סק"ח וש"ך סק"ה**
5. **קבל על עצמו דיינים או עדים פסולים**
א. קבל על עצמו עד פסול כשני עדים כשרים להעיד לו. או קבל על עצמו עד פסול כשלושה ב"ד מומחים לדון לו. האם יכול לחזור בו? **סימן כ"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. קבל על עצמו דיין אחד כב"ד של שלשה האם פסק דינו מחייב? **סימן כ"ב סמ"ע סק"ו וש"ך סק"ב**
ג. קבל עליו בקניין עדות גוי או קבל בקניין גוי כדיין האם פסק דינו מחייב? **סימן כ"ב סעיף ב'**
6. ג. האם נאמן הדיין לומר שבע"ד קיבלו עליו? **סימן כ"ב סוף סעיף א'**
7. א. מה הדין אם פסקו לאחד להישבע שבועת היסת בנקיטת חפץ ולא רצה להישבע ושילם? באר הדין וההקשר להלכה זו מדברי הפוסקים. **סימן כ"ב סעיף ג' ברמ"א**

סימן כ"ג

1. **נאמנות הדיינים**
א. האם ומתי נאמן הדיין לומר לזה זיכיתי? פרט את כל המקרים! ומהן ההשלכות לאי נאמנות הדיין? **סימן כ"ג סעיף א' וש"ך סק"ג**
ב. מתי נאמנים שני דיינים לומר לזה זיכינו? **סימן כ"ג סעיף א'**

סימן כ"ד

1. **נזקים לתובע תחילה**
א. אם התחייב הנתבע שבועה האם יכול התובע לטעון שאינו רוצה שישבע לו כעת? **סימן כ"ד סעיף א' ברמ"א**
ב. ראובן תבע את שמעון לדין וטען את טענתו ואומר שיש לו עוד טענות על שמעון ואינו רוצה לטעון אותן כעת אלא במועד מאוחר יותר. ושמעון רוצה שראובן יטען עכשיו את כל טענותיו. הדין עם מי? התייחס לסתירה במרן וכיצד תירצו נושאי הכלים. **סימן כ"ד סעיף א' ברמ"א סמ"ע סק"ב וש"ך סק"ז**
ג. ומה הדין אם שמעון התחייב שבועה ללוי והיה שמעון חייב שבועה ללוי מלפני כן לראובן, ושמעון רוצה לישבע שבועה אחת לשניהם וראובן לא רוצה שישבע לו כעת, הדין עם מי? ומה הטעם? **סימן כ"ד סמ"ע סק"א וש"ך סק"ז**
2. **מי שומעים ראשון**
א. תובע ונתבע למי נזקקין תחילה? **סימן כ"ד סעיף א'**
ב. רצה התובע לא לטעון את טענותיו האם מוטל על ב"ד לכפותו לטעון או לא? **סימן כ"ד סעיף א' ברמ"א**

סימן כ"ה

1. **טעות בדין**
א. טעה בדבר משנה, האם משלם על טעותו? **סימן כ"ה סעיף א' בשו"ע**
ב. מה הדין בנשא ונתן ביד? **סימן כ"ה סעיף א' בשו"ע ורמ"א, סמ"ע סק"ח וש"ך סק"ה**
ג. האם טעות בתיקו היא טעות בדבר משנה? **סימן כ"ה ש"ך סק"ב**
2. **טעות הדיינים**
א. קיבלו על עצמם את הדיינים, והדיינים טעו, האם יש מקרים שהקבלה תגרום לקיום הדין? או לפחות לפטור את הדיין מתשלום? **סימן כ"ה סעיף ב', ג' בשו"ע ורמ"א**
ב. במקרה של בית דין ובו מספר דיינים ויש מחלוקת בין הדיינים והרוב טעו בטעות שהדיינים חייבים לשלם עליה, כמה הם משלמים ומדוע? **סימן כ"ה סעיף ג' ברמ"א**
3. **פסק דין**
א. לאחר שניתן פסק דין דיין אחד מסתפק אולי יש טעות ורוצה לשלוח השאלה לגדולי הדור השני מסרב מחשש לזילותא דבי דינא מה עושים? **סימן כ"ה פת"ש סק"ה**
ב. ראובן תבע את חברו בשני סעיפים, נחלקו הדיינים בפסק דין, דיין א' פוטר הכל דיין ב' מחייב את סעיף א' ודיין ג' מחייב את סעיף ב', מה מסקנת הפסק? **סימן ה' פת"ש סק"ז**
4. **טעות הדיינים**
א. טעו הדיינים באופן שצריכים לשלם מי משלם בג' דיינים או ג' דיינים שנפסק הטעות ע"פ שניים? **סימן כ"ה סעיף ג' ברמ"א**
ב. מה הדין דיין שחייב שבועה למי שלא חייב, או שעשה פשרה בטעות, או ויתר על ירושתו? פרט ונמק. **סימן כ"ה סעיף ה' וסמ"ע סק"ל**
5. **דיין שטעה**
א. מה הדין דיין שטעה וחייב שבועה וכדי להיפטר מהשבועה הסכים הנתבע לפשרה וקיבל בקניין ואח"כ נודע שלא היה חייב שבועה? **סימן כ"ה סעיף ה'**
ב. מה הדין אם אח"כ הביא הנתבע עד המסייע לו הפוטרו משבועה? **סימן כ"ה פת"ש סק"ג**
ג. נתבע שהתפשר בגלל שהדיין אמר לו שלא ברור שיוכה בדין, ואח"כ התברר לו שהיה זוכה בדין, האם יכול לטעון פשרה בטעות? הסבר ונמק. **סימן כ"ה פת"ש סק"ג**

סימן כ"ו

1. ב. האם רשאים בית דין לילך להעיד לפני עכו"ם שזה חייב לזה? ומה הטעם? **סימן כ"ו סעיף ב' ברמ"א ופת"ש סק"ב**
ג. באיזה מקרה בית הדין מתיר לילך לדון אצל עכו"ם? **סימן כ"ו סעיף ב'**

סימן כ"ז

1. **איסור לקלל דיין וגדריו**
א. אדם שקלל אדם מישראל או דיין או נשיא מתי לוקה? וכמה? ומה נפק"מ לזמנינו?
סימן כ"ז סעיף א' ונתה"מ חידושים סק"ג
ב. מי שהתמנה לדיין זמני כגון לצורך זבלי"א האם נחשב דיין לצורך זה? ומה דין פרנס על הציבור? **סימן כ"ז קצה"ח סק"א ופת"ש סק"א**
ג. באיזה אופן המקלל אדם מישראל יעבור על 3 או 4 לאוין? (??)

סימן כ"ח

1. **עדות בערכאות**
א. גוי שתובע יהודי בערכאות ויש לגוי עד אחד או שני עדים יהודים יהודעים עדות עבורו, מתי מותר להם לילך ולהעיד בערכאות ומתי לא? **סימן כ"ח סעיף ג' וסמ"ע סק"ב [ע' רעק"א על ש"ך סק"ו]**
ב. עד שהעיד בערכאות ועל פיו הוציאו ממון, האם חייב לשלם? **סימן כ"ח סעיף ג' בשו"ע ורמ"א**
ג. אם ייחד הגוי עד יהודי לדבר, האם מותר לו לילך להעיד בערכאות? **סימן כ"ח סעיף ג' בשו"ע**
ד. האם לאדם חשוב מותר לילך להעיד בערכאות? **סימן כ"ח סמ"ע סק"ב וש"ך סק"י**

2. **הגדת עדות**
א. היודע עדות לחבירו ואינו מעיד האם עובר על איסור דאורי' או דרבנן ומה נפק"מ?
סימן כ"ח נתי"מ סק"א והאם יש נפק"מ אם תבעו או לו? פרט היטב כל המקרים ? **סימן כ"ח סעיף א' סמ"ע סק"ו ופת"ש סק"ד**
ב. היודע עדות לחברו שאינה מחייבת ממון האם מחויב להעיד ? **סימן כ"ח סעיף א' ברמ"א**
כובש עדותו :
3. א. עד שכבש עדותו ותפס בעל דין מנכסי העד מחמת ההפסד שגרם לו בכך שלא העיד, האם יוציאו מידו של התופס? **סימן כ"ח סעיף א', ש"ך סק"ב, קצה"ח סק"א ופת"ש סק"ו**
ב. עדים ששמעו שהלווה הודה שחייב למלווה או אף שהודה לתביעתו של המלווה, האם מחויבים להעיד? **סימן כ"ח סעיף א' סמ"ע סק"ד**
ג. בעל דין שקיבל עליו קרוב לעדות, האם קרוב זה חייב להעיד לו? **סימן כ"ח סעיף א' ופת"ש סק"א**
4. א. עדים שכתבו עדותם בכתב (לא שטר), האם תהני העדות. **סימן כ"ח סעיף י"א** האם יש צד דהוי הגדה בבית דין עוד בטרם שבא הכתב לבית הדין, ציין לפחות שלוש נפק"מ ביחס לכך.
ב. עדות שבשטר, האם חלה מהתורה או מדרבנן. ציין בקצרה את הקושיות על הרמב"ם ויישוב האחרונים עליהן. **סימן כ"ח סעיף י"ב, ש"ך סק"ד וקצה"ח סק"ו**
ג. ציין כיצד מתבארת סוגיית הגמרא בכתובות האם מעלים משטרות ליוחסין בהתאם לשיטות השונות שבדין עדות שבשטר? **סימן כ"ח קצה"ח סק"ו**
5. **עדות בשטר :**
מדוע אין חיסרון של מפי כתבם בעדות שבשטר (ד' שיטות), ומהיכן קשה (מהגמרא) על ג' מהשיטות. **סימן כ"ח קצה"ח סק"ו**
6. האם עדות שבשטר מועיל מדאורייתא, ובמה שונה הוא מדין גיטין וקידושין (ש"ך ונתיבות) **סימן כ"ח סעיף י"ב, ש"ך סק"ד ונתי"מ סק"ז**
7. **קבלת עדות שלא בפני בעל דין**
א. פרט חמישה מקרים שבהם מקבלים שלא בפני בעל דין. **סימן כ"ח סעיף ט"ו, ט"ז בשו"ע ורמ"א**
ב. מה הדין אם קיבלו עדות שלא בפניו וחזרו וקיבלו בפניו ויש הבדל בין העדויות, אחר איזו עדות הולכים? **סימן כ"ח סעיף ט"ו ברמ"א וסמ"ע סקמ"ח**
ג. במקרה בסעיף ב' התייחס גם למקרה בו הושבעו העדים להעיד בעדות הראשונה? **סימן כ"ח סעיף ט"ו וסמ"ע סקמ"ח**
8. **עדות שלא בפני בעל דין**
א. מה הטעם שלא מקבלים עדים שלא בפני בעל דין ? ומה דין עדות על קטן ? **סימן כ"ח סעיפים ט"ו, י"ט**
ב. מה הטעם שנהגו בבתי הדין לקבל עדים שמת המוריש לקיום צוואה או לצו ירושה גם שהיורשים קטנים ? **סימן כ"ח סעיף י"ט וסמ"ע סקנ"ז**
ג. האם אפשר לקבל עדות לגבי נכסי מלוג או צאן ברזל בפני הבעל שלא בפני האישה? או בפני שותף אחד שלא בפני השותף השני ? **סימן כ"ח פת"ש סקכ"ד ששולח לב"ש אה"ע סימן פ"ה ס"ק ז', ח'**
ד. אישה שתבעה את בעלה בבית הדין בתביעה "למזונות אישה". לדיון הופיע הבעל האישה לא הופיעה. הבעל הביא עימו עדים שהאישה עובדת ומעשי ידיה לעצמה האם בית הדין יקבל את העדים ? **סימן כ"ח סעיף י"ח**
9. **עדות בכתב .**
א. האם בית הדין מקבלים עדות בכתב ? **סימן כ"ח סעיף י"א בשו"ע ורמ"א**
ב. ע"פ הנ"ל איך מועיל שטר או גט ? **סימן כ"ח סעיף י"ב**
ג. האם בעדות שבכתב יכול עד אחד להתיר עגונה, לחייב שבועה או לאסור דבר האסור ? **סימן כ"ח סעיף א' ברמ"א (בעדות בע"פ) (??)**
10. **אם לא יגיד**
א. האם ומתי יש חיוב להעיד ומה הדין במקרים דלהלן : עדות מיוחדת, הכשיר קרוב כשני עדים, עדי הודאה שלא נאמר להם "אתם עדי", הוטל חרם על כל מי שיודע עדות האם חל החרם גם על קרובים . **סימן כ"ח סעיף ב' ופת"ש סק"א (??)**

- ב. האם ומתי תלמיד חכם הגדול מהדיינים מחויב להעיד בפניו ביי"ד זה ? באר את כלל הנידונים ! **סימן כ"ח סעיף ה'**
11. **עדות בשטר**
א. האם פוסקים דיני ממונות על פי עדות בשטר? ומה הטעם . **סימן כ"ח סעיף י"ב**
וסמ"ע סקמ"ג
ב. האם בכל השטרות הדין כאמור בסעיף א' ? **סימן כ"ח נתה"מ סק"ז**
12. **עדות בשטר**
א. האם ניתן לקבל עדות בכתב, ומדוע? **סימן כ"ח סעיף י"א**
ב. האם חותכים דיני ממונות בעדות בשטר? הבא ארבעה שיטות הראשונים וההלכה.
סימן כ"ח סעיף י"ב וקצה"ח סק"ו
ג. היאך מהני שטרי קניין קידושין וגיסין? היאך מהני הסוגיא דמעלין משטרות ליוחסין?
סימן כ"ח קצה"ח סק"ו ונתה"מ סק"ז
13. **קבלת עדות**
א. האם מקבלים עדים שלא בפני בעל דין ומדוע? **סימן כ"ח סעיף ט"ו**
ב. מה הדין אם קבלו עדים שלא בפני בעל דין? **סימן כ"ח סעיף ט"ו ברמ"א**
ג. הבא ארבעה מקרים בהם מקבלים עדות שלא בפני בעל דין? והסבר מדוע. **סימן כ"ח סעיף ט"ז**

סימן כ"ט

1. ד. עדים שהעידו בבי"ד שפלוני חייב לפלוני ואח"כ אמרו שקר העדנו, האם עדותם הראשונה קיימת? והאם חייבים לשלם לנתבע מה שהפסידוהו? **סימן כ"ט סעיף ב'**
2. **חוזר ומגיד**
א. באלו מקרים העדים נאמנים לחזור מדבריהם לאחר כדי דיבור? פרט לפחות ארבעה מקרים . **סימן כ"ט סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. עדים שאמרו "שקר העדנו" האם חייבים לשלם ? **סימן כ"ט סעיף ב'**
3. **עדים חייבו ממון וחזרו בהן.**
א. מה הדין בשנים שהעידו לחייב ממון ולאחר מכן אומרים שהעידו שקר? **סימן כ"ט סעיף ב'**
ב. מה יהא הדין אם לאחד מהעדים הנזכרים בסעיף א' אין ממה לשלם ? **סימן כ"ט ברעק"א לסעיף ב'**
4. **חוזר ומגיד**
א. האם עד אחד יכול לחזור בו מעדותו או מחתימתו ? **סימן כ"ט סעיף א'**
ב. מה נחשב תוך כדי דיבור שיכול לשנות דבריו ? **סימן כ"ט ברעק"א לסעיף א'**

סימן ל'

1. האם צריך דרישה וחקירה :
א. לאסור אישה על בעלה, להפסיד לאישה כתובה? **סימן ל' סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. עדי קידושין וגירושין? **סימן ל' קצה"ח סק"ב**
ג. בגזלות ובחבלות? **סימן ל' סעיף א'**
ד. מה הדין במקרים דלעיל אם אמרו העדים בדרישה וחקירה אין אנו יודעים, ומה הדין אם הכחישו זה את זה בדרישה וחקירה? **סימן ל' ש"ך סק"ה וסעיף ב'**
כתוב דעות הראשונים, סברותיהם, ומנין למדו את דבריהם.
2. **הכחשה**
א. באלו פרטים ההכחשה מבטלת את העדות? ובאלו ניתן לקיים את העדות ? **סימן ל' סעיף ב'**
ב. האם הכחשה בין התובע לעדים מבטלת את העדות ? **סימן ל' סעיף ב' וסמ"ע סקי"א**
ג. האם עדים על חלק מהעדות ("חצי דבר") מצטרפים ? **סימן ל' סעיף י"ג**
3. **דרישה וחקירה**
א. האם עדי ממונות או עדי חבלות צריכים דרישה וחקירה ? **סימן ל' סעיף א'** מה הדין אם רואה הדיין שהדין מרומה ? **סימן ל' סעיף א' וכן סימן ט"ו סעיף ג'** ומה דין עדי גיטין קידושין או זנות לענין דרישה וחקירה ? **סימן ל' קצה"ח סק"ב**
ב. עדי ממונות שהכחישו זה את זה בדרישות ובחקירות האם עדותן קיימת ? **סימן ל'**

- סעיף ב' ומה הדין אם הכחישו זה את בדיקות או שאמר אחד מהם איני יודע? סימן ל' סעיף ב', סמ"ע סק"ב וש"ך סק"ה**
- ג. האם בדיני ממונות צריך שתהא עדות שאתה יכול להזימה? **סימן ל' ש"ך סק"ה**
- ב. האם בדיני ממונות בעינן עדות שאתה יכול להזימה? **סימן ל' ש"ך סק"ה**
- ג. חקרו הדיינים בדיני ממונות ואמר העד איני יודע האם עדותו בטלה? **סימן ל' ש"ך סק"ה**
- הגדת עדות**
5. א. עד אחד העיד ביום ראשון והשני ביום שני האם מקבלים את העדות? **סימן ל' סעיף ט'**
- ב. עד אחד בכתב ועד אחד בעל פה האם מצטרפים? **סימן ל' סעיף י'**
- ג. אחד בבית דין א' והשני בבית דין ב' האם מצטרפים? **סימן ל' סעיף י"א**
- ד. שני עדים העידו בבית דין א' ואחר כך העידו בבית דין ב' ואחר כך העידו בבית דין ג' האם הדיינים מצטרפים? **סימן ל' סעיף י"ב**
6. ב. במקרה והעידו העדים על תאריך מסוים והזכירו בתוך העדות שזה היה ביום השוק וידוע שיום השוק לא היה באותו יום שאומרים האם מקבלים את העדות? **סימן ל' נתה"מ חידושים סק"ג**

סימן ל"א

1. עדות מוכחשת:
- א. שתי כתות עדים המכחישות זו את זו, האם יוכלו להעיד יחדיו בעדות אחרת, עד מכל כת או כל כת בפני עצמה, ומה הדין בכת אחת שכל עד מכחיש את חברו, האם נאמנים בעדות אחרת יחדיו? **סימן ל"א סעיף א' בשו"ע וש"ך סק"א**
- ב. שתי כתות עדים המכחישות זו את זו רק בחלק מהעדות, האם חלה שאר העדות? **סימן ל"א נתיבות חידושים סק"ב**
- ג. עדים שטענו שפלוני ביקש מהם לזייף שטר, והתקיים השטר, האם ניתן לגבות בו אם עדי השטר העידו על כתב ידם. **סימן ל"א סעיף ד' בשו"ע**
2. ג. מה הדין אם כת שניה הכחישה לכת ראשונה במקצת העדות? **סימן ל"א נתיבות חידושים סק"ב**
3. **כיתי עדות**
- א. עדים שהוכחו האם נאמנים על שטרות אחרים? פרט היטב **סימן ל"א סעיף ב', ג'**
- ב. עדים שמעידים ששטר זה מזויף האם מקיימים את השטר? **סימן ל"א סעיף ד'**

סימן ל"ב

1. א. מה הדין אם שכר עדי שקר או פיתה עדים לשקר והודה? **סימן ל"ב סעיף ב' בשו"ע ורמ"א**

סימן ל"ג

1. עדות קרובים:
- א. שני אחים גרים אשר הורתם היתה שלא בקדושה אך לידתם בקדושה, האם מעידים זה לזה? **סימן ל"ג סעיף י"א סמ"ע סקי"ט וש"ך סק"ז**
- ב. האם בענין עדות "תחילתו וסופו בכשרות", חלק בין כל סוגי הפסולים (יש לציין כל המקורות) **סימן ל"ג סעיף י"ג, ט"ו**
2. **פסול קרוב:**
- א. ראובן ראה עדות כשהיה רחוק ואח"כ נעשה קרוב, ולא ידעו מקורבתו, והעיד בב"ד, ואח"כ נודע מקורבתו ונפסל, ופסקו הדין, ולאחר כמה ימים נתרחק העד, האם יכול לחזור ולהעיד? **סימן ל"ג סעיף י"ב סמ"ע סק"כ**
- ב. ומה הדין אם לא נפסק הדין? **סימן ל"ג סעיף י"ב ש"ך סק"ט**
3. א. האם טריפה כשר להעיד בדיני נפשות או בדיני ממונות? **סימן ל"ג ש"ך סקט"ז**
- ב. שכ"מ שכתב צוואה ליתן לבניו מתנה והעדים קרובים לשכ"מ ורחוקים לבניו, מה הדין? **סימן ל"ג סעיף י"ד**

- ג. ומה הדין אם היתה מתנת שכ"מ במקצת הצריכה קנין? **סימן ל"ג סעיף י"ד בט"ז וקצה"ח סק"ג**
4. ד. עדים הקרובים לדיינים, האם כשרים להעיד? ואם העידו מה המשקל של עדותם? **סימן ל"ג סעיף י"ז וש"ך סק"ז**
5. **עדות גרים**
- א. אחים או תאומים שהתגייירו האם כשרים להעיד זה לזה? **סימן ל"ג סעיף י"א**
- ב. מה הדין אם הורתם שלא בקדושה ולידתן בקדושה? **סימן ל"ג סעיף י"א, סמ"ע סק"ט וש"ך סק"ז**
- ג. ומה הדין אם אחד גר, ואחד הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה? **סימן ל"ג סעיף י"א בסמ"ע סק"ט**
6. א. בעל שראה עדות לאשתו ואח"כ גירשה האם כשר להעיד לה? **סימן ל"ג סעיף י"ב וש"ך סק"ח**
7. **פסול קורבה בעדות**
- א. האם אב כשר להעיד לבן בן בנו? פרט את כל השיטות. **סימן ל"ג סעיף ב'**
- ב. מתי אמרינן תרי בעל כאשתו? **סימן ל"ג סעיף ד'**
- ג. מה דין שכיב מרע שנתן בקניין בפני עדים שקרובים לו ורחוקים מבניו? **סימן ל"ג סעיף י"ד**
8. **עדות קרובים**
- א. רחל ולאה אחיות האם נכדה של רחל יכול להעיד על לאה? הסבר היטב. **סימן ל"ג סעיף ב'**
- ב. עד שהעיד בתביעה והתברר שהיה קרוב ולאחר מכן התרחק האם יכול להעיד שנית? **סימן ל"ג סעיף י"ב סמ"ע סק"כ וש"ך סק"ט**
- ג. האם יתכן שעדים קרובי משפחה [ולא פסול אחר או מנהג] כשרים להעיד על מה שראו? **סימן ל"ג סעיף ב'**
9. א. באר את הכלל "עביד איניש לאחזוקי בדיבוריה". הבא את הדוגמא הנדרשת לכך, ובאר הגדרים המופיעים בפוסקים? **סימן ל"ג סעיף י"ב וש"ך סק"ט**
10. **קורבת הדיין לבע"ד ולעד**
- א. מה דין דיין הקרוב לבעל דין ראשון בשלישי, והאם יש הבדל בדין קרוב לעד שלישי בראשון? **סימן ל"ג סעיף ב', י"ז**
- ב. קרובים זה לזה בקורבת אישות שראו עדות ולא התכוננו להעיד או לא העידו עדיין ולאחר מכן נתרחקו, האם יכולים להצטרף כעת לעדות קידושין או גירושין? **סימן ל"ג סעיף י"ב [ואה"ע סימן מ"ב סעיף ה']**
11. **עדים קרובים**
- א. מה הדין ראשון בשלישי? **סימן ל"ג סעיף ב'**
- ב. האם אומרים תרי בעל כאשתו בראשון בשני? בשני בשני? **סימן ל"ג סעיף ד'**
- ג. האם בעינן תחילתו וסופו בכשרות בפסולי קורבה, בפסולי ממון, בפסולי עברה? **סימן ל"ג סעיף י"ג, ט"ו ופת"ש סק"ח וסימן ל"ד ש"ך סק"ל"ג**

סימן ל"ד

1. עדות בעלי עבירה :
מה דין העדות של עוברי עבירה הנ"ל (יש לציין המקורות אך אין להרחיב מעבר לנדרש בשאלה):
א. עבר עבירה שיש בה מלקות, לתיאבון. **סימן ל"ד סעיף ב'**
- ב. עבר עבירה מהתורה שאין בה מלקות (אין מלקות, מכל סיבה שהיא), והאם בעי הכרזה בהם. **סימן ל"ד פת"ש סק"ו**
- ג. עבר עבירה מדרבנן (ציין ההבדלים לדינא בין עבירה מדרבנן או מהתורה ביחס לפסול עדות). **סימן ל"ד סעיף ג' ופת"ש סק"ז**
- ד. עבר עבירה בטעות. **סימן ל"ד סעיף ד' ברמ"א**
- ה. מי ששותף בהלוואה בריבית. **סימן ל"ד סעיף כ"ו בשו"ע**
2. עדות העובר על שבועתו :
א. העובר על שבועתו, האם כשר לעדות, באר ופרט השיטות. ומה הדין אם עבר על שבועתו רק בדיבור ולא במעשה גמור. **סימן ל"ד סעיף ה' וסמ"ע סק"ב**
- ב. באו עדים והעידו על אחד שעבר על שבועתו, האם נאמן לומר שוגג הייתי, אנוס

- הייתי או שכחתי, כדי להכשיר עצמו לעדות, פרט. והאם יש מקום לחלק בין סוגי שבועות שונות או בין זמנים שונים. **סימן ל"ד סעיף ה' ברמ"א וש"ך סק"ח**
3. **עדות בעל עבירה**
האם בעינן תחילתו וסופו בכשרות בפסולים מחמת עבירה, ומהי שיטת הש"ך בזה?
סימן ל"ד בש"ך סק"ל"ג
4. כתב הרמ"א החולק עם הגנב אינו נפסל לעדות, במה שונה דין זה מהכופר בפקדון דפסול לעדות? **סימן ל"ד סעיף ז' ברמ"א**
5. א. קיי"ל דהנוטל שכר להעיד עדותו בטילה, האם פסול מדאורייתא או מדרבנן?
סימן ל"ד סעיף י"ח ברמ"א וקצה"ח סק"ה
ב. באם החזיר הממון, האם עדותו קיימת? או צריך להעיד שוב? **סימן ל"ד סעיף י"ח ופת"ש סקכ"ו**
ג. האם יש חילוק בין לקח שכר משני צדדים ללקח מצד אחד? **סימן ל"ד סעיף י"ח ונתה"מ סק"י**
6. **הלכות עדות:**
א. החשוד על העריות האם כשר לעדות? **סימן ל"ד סעיף כ"ה ברמ"א**
ב. האם אדם צריך לדעת שבאיסור שהוא עושה הוא נפסל לעדות? **סימן ל"ד סעיף כ"ד**
7. א. עד שהעיד ואין ידוע אם העבירה שעבר קודם העדות או אח"כ, מה דינו? **סימן ל"ד סעיף כ"ג ברמ"א**
ב. במה שונה דינו מדין מקווה שנמדד ונמצא חסר? **סימן ל"ד סעיף כ"ג ברמ"א, קצה"ח סק"ה ונתה"מ סקט"ו**
8. ב. האם בפסולי עבירה צריך תחילתו וסופו בכשרות? ומה דעת הש"ך? **סימן ל"ד ש"ך סק"ל"ג**
9. **פלגינן דיבורא**
א. מה הדין במעיד על פלוני שהלווה לו בריבית, האם נאמן? **סימן ל"ד סעיף כ"ו**
ב. מעיד על אשתו של פלוני שהוא עצמו זינה עמה, האם נאמן? **סימן ל"ד סעיף כ"ו**
ג. מעיד על פלוני שרבע את שורו, האם נאמן ועל מה? **סימן ל"ד סעיף כ"ו**
10. א. מי שהרג בשוגג, האם נפסל לעדות? **סימן ל"ד פת"ש סק"ג**
ב. גנב מגוי, האם נפסל לעדות?
ג. טבח שיצא טרפה מתחת ידו, האם נפסל לעדות? **סימן ל"ד סעיף ו'**
11. **פסולים מחמת עבירה**
א. מה היא שבועת שווא, שבועת שקר ושבועת ביטוי? **סימן ל"ד סעיף ה'**
ב. העובר על שבועת שווא, שבועת שקר, שבועת ביטוי, חרם, תקנות הקהל האם נפסל לעדות? **סימן ל"ד סעיף ה' בשו"ע**
ג. מה הדין אם באו עדים והעידו על אחד שעבר על אחד מסוגי השבועות דלעיל שהדין שנפסל לעדות וטוען האיש שהיה אנוס בדבר או שוגג היה או טוען שכחתי. האם נפסל לעדות? **סימן ל"ד סעיף ה' ברמ"א וש"ך סק"ז**
12. ב. האם מסית לגניבה פסול לעדות? **סימן ל"ד פת"ש סק"ו**
ג. האם אדם שנשבע להכחיש עד אחד, האם התובע והעד יכולים לפסול את הנתבע לעדות? **סימן ל"ד סעיף כ"ז**
13. **פסול עבירה בעדות**
א. עד פסול מחמת עבירה או קורבה או נגיעה בעדות אך ביה"ד אינו יודע זאת – האם מותר לו להעיד? פרט ובאר כל מקרה לגופו! **סימן ל"ד סעיף א' ופת"ש סק"א**
ב. מי שחמס או גזל מציאת חש"ו או דברים שהקנו להם האם פסול להעיד? **סימן ל"ד סעיף י"ג בשו"ע ורמ"א**
ג. כיצד חוזרים לכשרותם מועלי שבועות, טבח שיצאה טרפה מתחת ידו ועדים זוממים? באר והבא דעות הפוסקים! **סימן ל"ד סעיף ל"ג, ל"ד, ל"ה**
14. **פסולי עדות**
א. מלוה ברבית או גנב או החולק עם הגנב שהחזירו האם כשרים לעדות? פרט היטב המקרים. **סימן ל"ד סעיף כ"ט בשו"ע ורמ"א**
15. **עד חמס והגדרותיו**
א. באר גדר פסולו של עד חמס, ומה נפק"מ בינו לפסול עבירה? מה הדין בכופר פקדון ללא שנשבע, ומה יש בדין זה כדי לעורר? **סימן ל"ד סעיף א', ב' בשו"ע ורמ"א**
ב. מה הדין אם עד אחד העיד על פלוני שגנב, ועד אחר העיד עליו שלקח ריבית, האם

- מצטרפים לפוסלו? מה יהא לדעתך הדין אם אחד העדים מעיד שפלוני חילל שבת והשני העיד שפלוני גנב ? **סימן ל"ד סעיף כ"ח ברמ"א**
16. **נגזל מעיד על פיסולו של הגזולן גדרו בהלכה**
א. כשנגזל בא להעיד עם אדם נוסף שפלוני גזלו, ודורש מביה"ד שפלוני ישיב לו הגזלה – האם נפסל הגזולן לעדות על פי עדות זו או שיש לפסול עדות הגזולן משום נגיעת ממון ? **סימן ל"ד סעיף כ"ו בשו"ע ורמ"א**

סימן ל"ה

1. **קטן פסול לעדות**
א. מה המקור ומה הטעם שקטן פסול לעדות? **סימן ל"ה סעיף א'**
ב. בן י"ג ויום אחד שהביא שתי שערות ואינו יודע בטיב משא ומתן, האם עדותו כשרה? **סימן ל"ה סעיף ג'**
ג. סומא שמכיר את קולותיהם של הנתבעים, האם כשר לעדות? **סימן ל"ה סעיף י"ב**
ד. ומה הדין בעדים כשרים שראו עדות דרך מצלמות אבטחה, האם עדותם כשרה?
סימן ל"ה פת"ש סק"ח
2. ג. ראה עדות כשהיה רשע וחזר בתשובה האם כשר להעיד ? ומה דין אנוסים? **סימן ל"ה ש"ך סק"ז וקצה"ח סק"ד**
ד. ראה עדות כשהיה גוי והתגייר האם כשר לעדות ומה הטעם ? ומה דין עבד שהשתחרר ומה הטעם ? **סימן ל"ה סעיף ז'**
ה. האם עבד ושפחה נאמנים על תחום שבת ומה הטעם? **סימן ל"ה סמ"ע סקי"ח**

סימן ל"ו

1. **קרוב או פסול:**
א. מה הדין בעדים שראו מעשה ובאו כדי לראות ולא להעיד ונמצא בהם אחד קרוב או פסול והעידו יחד תכ"ד? **סימן ל"ו סמ"ע סק"ד, ש"ך סק"ו וקצה"ח סק"ב**
ב. באיזה אופן עדים שנתכוונו להעיד ונמצא בהם אחד קאו"פ תהיה עדותם כשרה?
סימן ל"ו סעיף א', ב', נתה"מ סק"י ופת"ש סק"א
2. א. קיי"ל עדים שנמצא בהם אחד קרוב או פסול עדותם בטלה, כתוב שיטת הראשונים בדין זה. **סימן ל"ו סעיף א'**
ב. הבא שני אופנים שאפילו נתכוונו להעיד ונמצא בהם אחד קרוב או פסול, תתקיים העדות בשאר העדים? **סימן ל"ו סעיף א', ב', נתה"מ סק"י ופת"ש סק"א**
3. **עדים רבים שנמצא בהם קרוב או פסול עדותם בטלה**
א. מה המקור בגמ' ובאיזה דין מדובר דיני ממונות או דיני נפשות? **סימן ל"ו סעיף א'**
ב. כתוב את מחלוקת הראשונים וכמי פסק בשו"ע? **סימן ל"ו סעיף א'**
ג. מה הדין אם נמצא ביניהם קרוב או פסול שהוא פסול מדרבנן? **סימן ל"ו נתה"מ סק"י ופת"ש סק"א**
ד. הזמין עדים כשרים ועמדו שם גם עדים שאינם כשרים, האם עדות הכשרים נפסלת? **סימן ל"ו סעיף א' [וש"ך סק"ה]**
ה. כשר שהעיד עם קרוב ולא ידע הכשר שחברו קרוב, האם נפסל הכשר לעדות? **סימן ל"ו סעיף ב'**
4. **עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה**
א. קיי"ל עדים רבים שהעידו ונמצא ביניהם קרוב או פסול עדותם בטלה מה המקור לדין ? באיזה עדות מדובר בדיני נפשות או דיני ממונות ? וכיצד נפסק בשו"ע ? **סימן ל"ו סעיף א'**
ב. באיזה פסול של העד מדובר פסול דאורייתא או דרבנן ? **סימן ל"ו נתה"מ סק"י ופת"ש סק"א**
ג. מה הדין בשטר שחתומים עליו שלשה עדים ואחד מהם קרוב או פסול האם השטר פסול ? ומה ניתן לעשות כדי לגבות את השטר ? **סימן ל"ו סעיף א' ברמ"א**
5. **עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה**
א. האם בעיני עדים שהעידו בפועל או סגי בעדים שהתכוונו להעיד? **סימן ל"ו סעיף א'**
ב. מה הדין אם התובע הזמין עדים כשרים ועמדו שם קרובים ופסולים? **סימן ל"ו**

סעיף א'

- ג. מה הדין אם העיד רחוק עם קרוב, והרחוק לא ידע מקורבתו? **סימן ל"ו סעיף ב'**
6. א. מה דין גט שחתמו בו ב' עדים שהיו שני בשני בחד בעל כאשתו מצד האם, וניסת לשני ונתעברה ואח"כ גירשה הראשון בגט כשר - האם צריכה לצאת מהשני? **סימן ל"ו נתה"מ סק"י**

סימן ל"ז

1. פסול נוגע:

- א. מה הטעם שנוגע פסול לעדות, והאם נוגע כשר להעיד לחובה? **סימן ל"ז סמ"ע סק"א וש"ך סק"א**
ב. האם מורשה או קרוביו כשרים להעיד? **סימן ל"ז סעיף ז'** [שמפנה לסימן קכ"ג סעיפים י', י"א ושם פסק שמוותר להעיד אם אין לו חלק במה שיוציא או שקצץ לו שכר ידוע]
2. א. ראובן העיד על אחד שהקדיש את כל נכסיו לעניים, ואחיו הוא הגזבר, האם עדותו מועילה על ההקדש או על אחיו למ"ד טובת הנאה ממון או אינה ממון? **סימן ל"ז סעיף ט' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"י**
ב. נוגע שלא מחמת הנאת ממון, האם פסול? ציין לפחות 2 ראיות לכך. **סימן ל"ז סעיף כ"א, קצה"ח ס"ק ב', ד' ופת"ש סק"י"ג**
3. **דין נוגע**
א. קיי"ל נוגע פסול לעדות, מה המקור לדין ומה הטעם? **סימן ל"ז סעיף א', סמ"ע סק"א וש"ך סק"א**
ב. באיזה הנאה מדובר? **סימן ל"ז סעיף כ"א, קצה"ח ס"ק ב', ד' ופת"ש סק"י"ג**
ג. כיצד יכול נוגע לסלק נגיעתו ולהעיד? **סימן ל"ז סעיף י"ח**
ד. נוגע, האם יכול להעיד לחובה? **סימן ל"ז סמ"ע סק"א**
ה. מי שעכשיו אינו נוגע אבל אם יתעשר יהיה נוגע, האם כשר לעדות עכשיו? **סימן ל"ז סעיף י'**
4. **נוגע עדות**
א. האם גזבר או קרוביו כשרים להעיד על ממון ההקדש? **סימן ל"ז סעיף ט' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"י**
ב. הסבר את הכלל האמור בשולחן ערוך שנגיעה פוסלת רק אם היא קיימת עכשיו ואין לחשוש לכך שבעתיד תהיה נגיעה. האם הכלל זה תקף תמיד? **סימן ל"ז סעיף י', כ"א**
ג. האם נוגע פסול להעיד לחובתו? **סימן ל"ז סמ"ע סק"א וש"ך סק"א**
5. **טובת הנאה**
א. עד שחתם על צוואה שהמצווה מקדיש חלק מנכסיו להקדש מסוים והיה אחיו של העד נאמן של אותו ההקדש. האם בעדותו של האח הצוואה כשרה ויכול האח נאמן ההקדש לגבות ע"פ הצוואה את המעות להקדש? ולמי יש לו רשות לחלק את המעות?
סימן ל"ז סעיף ט' סמ"ע סק"י"ג וש"ך סק"י
ב. עד שיש לו טובת הנאה שלא מחמת ממון האם כשר או פסול לעדות משום נוגע?
סימן ל"ז סעיף כ"א, קצה"ח ס"ק ב', ד', ופת"ש סק"י"ג
6. **פסול נוגע**
א. שנים שהיו שותפים וחלקו את השדה ובא אדם להוציא את חלקו של אחד השותפים, האם ומתי יכול השותף השני להעיד לו? **סימן ל"ז סעיף א', סמ"ע ס"ק ה', ז' וש"ך סק"ב**
ב. העורר על שדה שאין בה פירות, האם האריס יכול להעיד עליה? פרט את השיטות.
סימן ל"ז סעיף ב'
ג. מכר שדהו שלא באחריות, האם רשאי להעיד עליה ללוקח? **סימן ל"ז סעיף ט"ו וסמ"ע וש"ך שם**

סימן ל"ח

1. הכחשה והזמה

- א. מהי הכחשה ומה היא הזמה? **סימן ל"ח סמ"ע סק"א**
ב. מה נפק"מ לדינא בזמנינו בין הכחשה להזמה? **סימן ל"ח סעיף א' ברמ"א וסמ"ע**

סק"ז וש"ך סק"ב

- ג. האם יש הזמה בשטר ? **סימן ל"ח ש"ך סק"ב**
- ד. האם אפשר לקבל עדי הזמה שלא בפני העדים? **סימן ל"ח ש"ך סק"ב בסופו**
2. **הכחשה והזמה**
 - א. מה היא הכחשה ומה היא הזמה ומה נפק"מ בין הכחשה להזמה? **סימן ל"ח סמ"ע**
 - סק"א, והנפק"מ בסעיף א' ברמ"א**
 - ב. בהכחשה והזמה, האם העדים הראשונים כשרים לעדות אחרת? **סימן ל"ח סעיף א' ברמ"א**

סימן ל"ט

1. מהו המקור מהתורה ששעבודא דאורייתא, האם זה חל גם על מיטלטלין? **רשב"ם ב"ב קע"ה ע"ב, סימן ל"ט קצה"ח סק"א**
 - ב. אם מכר מיטלטלין שעשאם אפותיקי, האם יכול לגבות. (?) ולמ"ד לאו דאורייתא, אם התחייב מפורשות, האם מהני? **סימן ל"ט קצה"ח סק"א**
 - ג. כיצד מכריעים להלכה בשאלה זו האם שעבודא דאורייתא או דרבנן? **סימן ל"ט ש"ך סק"ב**
2. א. לווה או נותן מתנה שמוחים בעדים שלא יכתבו להם שטר, האם שומעים להם? **סימן ל"ט סעיף ד' וסמ"ע סק"ד**
3. **כפיית הלוואה**
 - שטר חוב שנכתב מדעת המלווה, האם יכול הלווה לכופף את המלווה להלוות לו בשטר זה. פרט תשובתך. **סימן ל"ט סעיף י"ז וש"ך סקמ"ט**
4. **שעבוד**
 - האם שעבודא דאורייתא או דרבנן? פרט את הדעות השונות ואת יסודותיהם ואת הנפקא מינות ומה הכרעת הפוסקים? **סימן ל"ט סעיף א' ש"ך סק"ב וקצה"ח סק"א**
5. **התחייבות להלוות**
 - א. האם שייך מציאות בה מחוייב המלווה להלוות ללווה ? **סימן ל"ט סעיף י"ז**
 - ב. ומה הדין במקרה הנ"ל שקיבל משכון ? **סימן ל"ט סעיף י"ז ברמ"א**
 - ג. האם דין מכר שווה להלוואה ? **סימן ל"ט ש"ך סקמ"ט**
6. **כפיה להלוות מכח שעבוד**
 - א. האם לווה יכול לכפות על מלווה להלוות מכח הצגת שטר המראה ששעבד נכסים למלווה זה? ומה הדין אם הניח שט"ח וסיכמו שיקנה צמר מסויים, האם יכול לחייבו ליתן את הצמר המסויים ? **סימן ל"ט סעיף י"ז וש"ך סקמ"ט**
 - ב. מה דין מלווה שנעשה עליו קנין, האם ניתן לגבות ממנו שטר כמלווה בשטר או דהוי קנין דברים? באר ונמק. **סימן ל"ט סעיף י"ג** ומה הדין כשהעדים אינם זוכרים זמן הקנין ?
7. **בעל חוב**
 - א. לווה או נותן מתנה שמוחים בעדים שלא יכתבו להם שטר, האם שומעים להם? **סימן ל"ט סעיף ד' וסמ"ע סק"ד**
 - ב. האם יורדים לנכסיו של בעל חוב לשם פירעון או לנכסיו של מלווה בריבית קצוצה להשבת הריבית ? **סימן ל"ט קצה"ח סק"א**
8. **כותבין שטר ללווה אף שאין המלווה עמו**
 - א. באילו אופנים מותר לכתוב שטר כשהמלווה אינו שם? ובאלו אופנים אסור לכתוב שטר? באר שיטות הראשונים בעניין. **סימן ל"ט סעיף י"ג, סמ"ע סקל"ט וש"ך סקל"ט**
 - ב. בשטר אקנייתא פסק הרמ"א "אם אמר כתבו ותנו אותו בידי, לא יתנו למלווה, ולא יזכה המלווה עד שיצא מתחת יד הלווה". באר דין זה. **סימן ל"ט סעיף י"ג**
 - בשטר שלא באקנייתא פסק הרמ"א "או שכתב שטר בהדיא שהנכסים יהיו משועבדים לו מעכשיו". באר דין זה. **סימן ל"ט סעיף י"ג**
 - ג. שטר מלווה שנפל וטען הלווה כתבתי ללווה ולא לויתי האם הוא נאמן? **סימן מ"ו סעיף א'** באר הדין בשטר אקנייתא, ובשטר שלא כתוב בו קנין? נמק! ומה הדין אם הלווה אומר שהשטר נפל מהמלווה, תנו אותו לו. (?) (?)
 - ד. מהו שטר אמנה, ומדוע אסור לכותבו? ומה הדין אם הלווה לווה מהמלווה אחרי שבוע, האם השטר כשר? (?) (?)

9. האם הלווה נאמן לטעון פרעתי :
ב. כשהזמין הלווה עדים לכתוב לו שטר ולא כתבו והיו שם עוד עדים שלא הוזמנו והעדים השניים מעידים שחייב? **סימן ל"ט סעיף ה'**
ג. כשיש פסק דין? **סימן ל"ט סעיף י'**
10. **טענת פרעתי**
א. האם נאמן הנתבע בטענת פרעתי כשיש פסק דין ביד התובע ? **סימן ל"ט סעיף י'**
בש"ע ורמ"א
ב. שטר הודאה שיצא, אולם לא נכתב בדרך הרגילה האם כשר ? **סימן ל"ט סעיף י"א**

סימן מ'

1. אדם שאמר לחברו "חייב אני לך מנה", האם מועילה אמירתו להתחייב. ואם הודה ואח"כ טוען טעיתי, האם מהני? והאם בקנין אודיתא צריך דווקא עדים? **סימן מ' סעיף א', ש"ך סק"א, קצה"ח סק"א ונתה"מ סק"א**
2. א. המחייב עצמו בממון למי שאינו חייב לו, באילו לשונות ובאיזה אופן הוא מתחייב ומאיזה טעם? **סימן מ' סעיף א'**
ב. האם יש הבדל בין אומר הוו עלי עדים שאני חייב או מתחייב? **סימן מ' קצה"ח סק"א**
ג. מה המקור בגמרא לדעת הרמב"ם בדין זה? **סימן מ' קצה"ח סק"א**
3. **המחייב את עצמו**
המחייב את עצמו בדבר שאינו חייב כגון שאמר לעדים הוו עלי עדים שאני חייב לפלוני מנה.
א. באיזה אופנים חייב? **סימן מ' סעיף א', סמ"ע סק"א, ש"ך סק"ד וקצה"ח סק"א**
ב. עמוד על הסתירה בדעת השו"ע בעניין וכיצד ישבו המפרשים? **סימן מ' קצה"ח סק"א**
[וסימן ס' בש"ך סקכ"ו וקצה"ח סק"ח]
4. **כתב יד**
א. המחייב את עצמו ממון בלי תנאי לאחר, כגון "האומר לעדים הוו עלי עדים שאני חייב לפלוני מנה". וטוען שחשב שהוא חייב וטעות בידו האם נקבל טענתו ? **סימן מ' סעיף א' וש"ך סק"א**

סימן מ"א

1. **אבד השטר ונמצא**
שטר שנכתב כדינו ונאבד השטר ומצאו בעל השטר, מה דינו בנידונים דלהלן :
א. זמן הגביה ?
ב. האם הדין שווה בכל סוגי השטרות? פרט לפחות 3 שטרות **סימן מ"א סעיף ג' בשו"ע ורמ"א**
2. **מי שבלה או אבד שטרו**
א. מה דין שטר חוב שהולך להימחק או שנמחק לגמרי ? באר דין עדי השטר וזמנו של שטר ? והאם ניתן לקיים שטר זה שלא בפני בעל הדבר ? פרט ונמק . **סימן מ"א סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. האם עושים קיום לשטר חוב שבלה מאונס, שנמחק מדעת או שנמחק משום שהניחו במקום שאינו משתמר ? ומה הדין במי שטוען שהשטר בלה מאונס אך אין לו עדים על כך, האם מקיימים את שטרו ? **סימן מ"א סעיף ב' וסמ"ע סקי"ח**
ג. מי שטוען שאבד שטר חובו האם כותבים לו שטר חדש ? ומה הדין אם יש עדים שאבד או נשרף ? וכשכותבים שטר חדש מאיזה זמן יכתבוהו ? **סימן מ"א סעיף ג' וש"ך סקי"ב**
3. **שטר חוב שאבד**
א. מי שהיה לו שטר חוב ויש עדים שאבד האם כותבים לו שטר חדש? **סימן מ"א סעיף ג'**
ב. מה הדין אם השטר היה ביד אחר ואבד? **סימן מ"א סעיף ג' בשו"ע**
ג. מה הדין אם יש עדים שהשטר נשרף? **סימן מ"א סעיף ג'**
ד. מה הדין בשטרי מקח ומתנה שאבדו? **סימן מ"א סעיף ג' ברמ"א**

סימן מ"ב

1. א. כאשר יש סתירה בלשון השטר, אימתי אמרינן יד בעל השטר על התחתונה ואימתי לא אמרינן? **סימן מ"ב סעיף ט', י' ופת"ש סק"י**

- ב. האם בזמננו שכותבים בשטר דלא כאסמכתא אומרים יד בעל השטר על התחתונה ?
סימן מ"ב סעיף י'
2. **תפיסה כשהלשון בשטר מסופק**
א. תפס בעל השטר מטלטלי או מקרקעי האם מהני ? **סימן מ"ב סעיף ח' וש"ך סקט"ז**
ב. מכר בעל השטר לאחר והאחר תפס מהלווה אי מהני ?
ג. אלמנה יש לה שטר חוב מסופק מראובן ונשאת האלמנה ובעלה תפס האם מהני
לשונות בשטר
3. א. ראובן אימץ ילד וכתב בשטר בני האם השטר כשר ? **סימן מ"ב סעיף ט"ו ברמ"א**
?
ב. מה דין שטר קנין שנחתם על דבר שיכול להזדייף וניתן ללא עדי מסירה ? **סימן מ"ב סעיף א' ברמ"א וש"ך סק"ב**
5. **כתיבת השטר**
א. כתב שטר על דבר שיכול להזדייף האם כשר ? פרט סוגי השטר **סימן מ"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. עשה בזמן הזה שטר מקושר האם כשר ? **סימן מ"ב סעיף א' ברמ"א וש"ך סק"ג**

סימן מ"ג

1. **זמן בשטר**
א. מהו שטר מוקדם והאם יכול לגבות בו? מה עושים בית הדין עם השטר? **סימן מ"ג סעיף ז', סמ"ע סק"י וש"ך סק"א**
ב. כתוב שני מקרים בהם ניתן לגבות בשטר מוקדם גם ממשועבדים? ומתי אי אפשר לגבות בו כלל? **סימן מ"ג סעיף ח'**
ג. מהו שטר מאוחר? מתי יכול לגבות בו ומתי לא? **סימן מ"ג סעיפים י"ב וי"ג**
ד. שטר שזמנו בשבת או ביום כיפור, האם כשר לגבות בו? והאם צריך לקיימו? **סימן מ"ג סעיף י"ד וש"ך סק"ח וסק"ל**
2. **שטר בכתב ידו וגדרו**
א. מה דין כתב ידו שכתוב ללא תאריך, ומה הדין בכת"י כשהזמן שנכתב בו מוקדם ?
סימן מ"ג סעיף ו', סמ"ע סק"ט וש"ך סק"ח
3. **שטר חוב מוקדם**
א. מה דין שטרי חוב מוקדמים ? ומה הדין אם בית הדין או המלווה כתב בו שאין לגבות בזמנו ? **סימן מ"ג סעיף ז', סמ"ע סק"י וש"ך סק"א**
ב. האם מניחים אותם ביד המלווה ? ומה הדין בטוען הלווה פרעתי או להד"ם ? **סימן מ"ג סמ"ע סק"א וש"ך סק"י וסק"ב**
ג. מה דין שטר חוב שהקדימו זמנו בכוונה ? נמק והבא דוגמא אחת . **סימן מ"ג סעיף ח' וסמ"ע סק"ב**

סימן מ"ד

1. **חזרה מעניינו של שטר בשיטה אחרונה**
א. מה דינו של שטר שלא חזרו מעניינו של השטר בשיטה אחרונה ? **סימן מ"ד סעיף א'**
ב. מנה ארבעה מקרים בו ניתן ללמוד משיטה אחרונה ? באר ונמק כל מקרה ! **סימן מ"ד סעיפים ב', ד', א' ברמ"א**
2. **שיטה אחרונה**
א. לא החזיר עניינו של שטר בשיטה אחרונה מה דין השטר ? **סימן מ"ד סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. האם למדים משיטה אחרונה לפרש את שאר השטר ? **סימן מ"ד ש"ך סק"ב (?)**
ג. באיזה אופנים למדים משיטה אחרונה? לפחות שני מקרים . **סימן מ"ד סעיף ב', ד'**
3. **פסולים בשטר**
א. שטר שהוצא לפנינו ובי"ד רואים שאינו נכתב כראוי האם העדים החתומים בשטר רשאים לפרש את השטר לעשותו כדין שטר לגבות מנכסים משעובדים ?
ב. שטר שיש בו גרר מאחוריו או ביני שיטי או לאחר חיתום עדים כשר ? **סימן מ"ד סעיף ו'**
ג. כיצד יש להכשיר שטר כשיש בו מחק או תלויות? אלו תיבות שבחלק המקרים אם חסרות השטר פסול ? **סימן מ"ד סעיף ה'**

סימן מ"ה

1. א. אם חתם אדם על הודאה וברור שלא ידע מה כתוב בה, האם מועיל? **סימן מ"ה סעיף ג', סמ"ע סק"ה וש"ך סק"ה**
ב. האם סופר או אדם אחר יכול לחתום בשם מישהו שאומר לחתום בשמו? **סימן מ"ה סעיף ה' וסמ"ע סק"ט**
2. **שטרות**
א. האם אדם אחד יכול לחתום בשטר במקום המתחייב עצמו (כותב במקום החתימה שהוא חותם במקומו של המתחייב) **סימן מ"ה סעיף ה'**
ב. האם בדיני שטרות אמרינן שהבא מחמת עכו"ם הרי הוא כעכו"ם, ופרט מתי אומרים כלל זה ומתי לא, כולל דוגמאות שונות **סימן מ"ה סעיף י"ז, סימן ס"ז סעיף י"ז ברמ"א**
3. **לא ידע על מה חתם**
שניים שחתמו על חוזה מכירה ואח"כ התעוררו חילוקי דעות ובתנאי החוזה יש התייחסות לעניין ואחד מהם טוען שלא הבין את התנאים הקטנים.
א. האם טענתו טענה? **סימן מ"ה סעיף ג'**
ב. מה הדין אם ברור או שיש עדים שלא קרא ולא הבין את התנאים הקטנים? **סימן מ"ה סעיף ג'**
ג. האם יש הבדל בין חתם בעצמו על השטר לבין חתמו עדים בלבד? **סימן מ"ה סעיף ה' (?)**
ד. עו"ד שערך חוזה לשניים ובע"פ הסביר להם את סעיפי ותנאי ההסכם והשניים חתמו על ההסכם ואח"כ התברר שהשניים חתמו על תנאים אחרים ממה שהוסבר להם. האם החוזה תקף? **סימן מ"ה סעיף ה'**
4. **חתימת עד שלא יודע לקרוא**
א. שני עדים שאינם יודעים לקרוא האם ניתן לקרוא בפניהם את השטר והם יחתמו? מה דין השטר? ומה הדין בגט פיטורין? **סימן מ"ה סעיף ד' בשו"ע ורמ"א וסמ"ע סק"ו**
ב. האם הסופר יכול לחתום בשם העד או בשם בעל הדין? באר ונמק! **סימן מ"ה סעיף ה' וסמ"ע סק"ט**

סימן מ"ו

1. א. שטר שקיימוהו בלילה האם מועיל? **סימן מ"ו סעיף ד' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"ה**
ב. האם רב תופס ישיבה יכול לקיים את השטר ביחיד? **סימן מ"ו סעיף ד' ברמ"א וסמ"ע סק"ח**
2. ג. באם העדים החתומים על השטר אומרים שלא חתמו, האם צריך קיום מדאורייתא או מדרבנן? **סימן מ"ו סמ"ע סק"ט, ש"ך סק"ט, קצה"ח סק"י ונתה"מ סק"ה**
האם בכתב יד הלווה מועיל קיום ע"י דימוי בכתב ידו האחר? **סימן מ"ו ש"ך סק"י וקצה"ח סק"ה (?)**
3. א. שטר שטוען הלווה שהוא מזויף האם הוא צריך קיום דאורייתא או מדרבנן? מה הראיה לדין זה? **סימן מ"ו ש"ך סק"ט**
ב. שטר שעדי השטר טוענים שאין אלו חתימת ידינו, האם מדאורייתא שטר זה צריך קיום? ואם מועיל לשטר זה קיום? נמק! **סימן מ"ו סמ"ע סק"ט, ש"ך סק"ט, קצה"ח סק"י ונתה"מ סק"ה**
4. ג. מה הדין בשטר שאינו מקויים ואמרו העדים כתב ידינו הוא זה ואמנה היו דברינו? ומה הדין בשטר כזה ואמרו העדים מודעה היו דברינו? ומה הדין בשטר מקויים ואמרו העדים מודעה היו דברינו? **סימן מ"ו סעיף ל"ז**
ד. שטר שכתוב בו אנו מעידים שראובן קידש את לאה, וחתומים בו עדים. ולאה מכחישה ואומרת לא קידשני. מה הדין אם מצאו שטר כזה ברחוב? כתוב מה הדין במקרים אלו אם השטר מקויים, או אינו מקויים? **סימן מ"ו ש"ך סק"ט**
4. **קיום שטרות**
מה הדין קיום שטרות במקרים דלהלן :
א. האם צריך הרכב בית דין בשלשה? **סימן מ"ו סעיף ג', ד' בשו"ע ורמ"א**
ב. קיום בלילה? **סימן מ"ו סעיף ד' וש"ך סק"ה**
ג. קיום על ידי השוואת שטרות? פרט לפחות שתי סוגי שטרות. **סימן מ"ו סעיף ז'**
ד. עדים שאמרו זו חתימתנו אולם אינם זוכרים כלל את העדות? **סימן מ"ו סעיף י'**

5. **קבלת עדות שלא בפני בעל דין בהלכות הלואה .**
א. קי"ל שאין מקבלים עדות שלא בפני בעל דין , הבא שני מקרים (בהלכות הלואה (בהן ניתן לקבל עדות שלא בפני בעל דין וצרף את הנימוקים לכך . **סימן מ"ו סעיף ה'**
ב. הבא נפקא מינה בין הנימוקים המובאים בסעיף א ובאר איזה דינים נוספים ניתן ללמוד מזה באותם שני מקרים המובאים בסעיף א . **סימן מ"ו סעיף ה' וש"ך סק"י**
6. **על זה חתמנו ועל זה לא חתמנו .**
א. האם עדים נאמנים לומר על זה חתמנו ועל זה לא חתמנו וכתב ידם יוצא ממקום אחר, מהי דעת המחבר והרמ"א, ומה הדין במידי דעבידי לטעות, ומה הדין בתרי ותרי במידי דעבידי לטעות? באר ופרט ! **סימן מ"ו ש"ך סק"י ד' ; סימן מ"ג סעיף ח', ש"ך סק"י ט וקצה"ח סק"ג**
7. **קיום חתימתו וחתימת חבירו .**
א. מה הדין אם העד החתום על השטר נפטר ואין מי שמכיר את חתימתו רק עד אחד והעד השני שחתם איתו על השטר היאך יש לקיים את השטר ומה הדין אם העד החי העיד תחילה על כתב ידו במקרה הנ"ל ? **סימן מ"ו סעיף י"ג וש"ך סק"ל ח**
8. **האם ניתן לקיים כת"י שלא בפני בע"ד . סימן מ"ו ש"ך סק"י**
9. **פסול בחתימת העדים**
א. חתם בשטר עד ונעשה חתנו מה דין השטר? והאם יש נפק"מ היכן השטר נמצא ? **סימן מ"ו סעיף ל"ה**
ב. חתם בשטר ונעשה נוגע מה דין השטר ? **סימן מ"ו פת"ש סק"י ב**
ג. חתם שהוא בריא ונשתתק או חרש או סומא שחתמו על שטר מה דינו ? **סימן מ"ו סעיף ל"ו**
10. **קיום שטרות**
א. האם עידי קיום יכולים להיות קרובים לדייני קיום ? **סימן מ"ו סעיף י"ח וסמ"ע סקמ"ח**
ב. האם עידי קיום יכולים להיות קרובים למלוה או ללוה ? **סימן מ"ו סעיף י"ט**
ג. האם עידי הקיום יכולים להיות קרובים לעדים החתומים על השטר או לדיינים שקיימו השטר בעבר ? **סימן מ"ו סעיף י"ח ברמ"א**
11. **קיום שטרות**
א. האם בעינן בפני שלושה או סגי בפני שניים או דיין יחיד מומחה? **סימן מ"ו סעיף ד'**
בשו"ע ורמ"א
ב. האם ניתן לקיים שטר שלא בפני בעל דין? **סימן מ"ו סעיף ה'**
ג. הבא חמישה דרכים לקיום שטרות? **סימן מ"ו סעיף ז'**
ד. האם עדי הקיום יכולים להיות קרובים זה לזה או לדייני הקיום? **סימן מ"ו סעיף י"ח וסמ"ע סק"נ**

סימן מ"ז

1. א. מה הדין כשטוען הלווה פרעתי מול שטר חוב בעד אחד ? **סימן מ"ז ש"ך סק"ד**

סימן מ"ח

1. **הלכות הלואה :**
א. שטר שלוה בו ופרעו אינו חוזר וגובה בו, האם גם מנכסים בני חורין אינו גובה? **סימן מ"ח סמ"ע סק"א וש"ך סק"ב**
ב. ומה הדין בכתב ידו שלוה בו ופרעו? **סימן מ"ח סמ"ע סק"א וש"ך סק"ב**
ג. כתב בכתב ידו כל המוציא גובה בו או בממרנות האם חוזר וגובה בו? **סימן מ"ח סמ"ע סק"א וש"ך סק"ב**
ד. אם היו בשטר עדי חתימה וחזר ומסרו לו את השטר בפני עדים אחרים מה הדין? **סימן מ"ח סעיף א' וש"ך סק"ה**
2. **שטר שנפרע וחזר ולווה**
ראובן כתב שטר כדין ופרע חלקו או כולו ורוצה ללוות מחדש הסכום שפרע, האם יכול לגבות מבני חרי או לטרוף ממשעבדי במקרים דלהלן :
א. לוה ופרע ולווה מחדש באותו יום ? **סימן מ"ח סעיף א'**
ב. עשה קנין חדש או לא עשה ? **סימן מ"ח סעיף א' בשו"ע ורמ"א**

- ג. השטר היה בכתב ידו ? **סימן מ"ח סעיף א'**, **סמ"ע סק"א וש"ך סק"ב**
- ד. שטר ממרנ"י ? **סימן מ"ח סמ"ע סק"א וש"ך סק"ב**
3. ב. באר מהו דין שטר שנמחל שעבודו והאם מועיל שהעדים יחתמו פעם נוספת על חתימתם ? **סימן מ"ח סעיף א'**
4. ג. מה דין כת"י שנפרע האם ניתן לחזור וללוות בשטר זה ? **סימן מ"ח ש"ך סק"ב**

סימן מ"ט

1. וא. שני יוסף בן שמעון הנמצאים בעיר אחת, ולווה אחד מהם כסף מראובן, ונמצא לאחד מהם שדה שקנה מיוסף בן שמעון השני, האם ראובן יכול לטרוף את השדה הזאת? **סימן מ"ט סעיף י'**
ב. באם יוסף בן שמעון ערב בעד יוסף בן שמעון השני, האם המלווה גובה מהערב? **סימן מ"ט סעיף י' וש"ך סק"ב**
ג. אם הלווה כופר בהלוואה, והערב מודה שלוה, האם חייב לשלם? **סימן מ"ט קצה"ח סק"ט ונתה"מ סק"א**
2. א. שטר חוב שטעו בשם הלווה או המלווה או בסכום המעות האם אומרים עשו עדים שליחותן, ומה הדין בשטר שכתוב בו קנין, וכן מה הדין בספק טעות? **סימן מ"ט סעיף ו' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"ו וסק"ז**
3. א. שני יוסף בן שמעון הנמצאים בעיר אחת ולווה אחד מהם כסף מראובן ונמצא לאחד מהם שדה שקנה מיוסף בן שמעון השני, האם ראובן יכול לטרוף את השדה הזאת? **סימן מ"ט סעיף י'**
ב. באם יוסף בן שמעון ערב בעד יוסף בן שמעון השני, האם המלווה גובה מהערב? **סימן מ"ט סעיף י' וש"ך סק"ב**
ג. אם הלווה כופר בהלוואה והערב מודה שלוה, האם חייב לשלם? **סימן מ"ט קצה"ח סק"ט ונתה"מ סק"א**
4. **כאן נמצא כאן היה .**
א. האם אומרים כאן נמצא כאן היה (בהל' הלוואה) ומתי ? באר ההלכה הנוגעת לדין זה בשלימותה ? **סימן מ"ט קצה"ח סק"ה**
5. א. מה דין שטר שבו יוסף בן שמעון ערב לפרעון חובו של יוסף בן שמעון אחר הדר באותה העיר ? **סימן מ"ט ש"ך סק"ב**
6. **שני יוסף בן שמעון**
א. שני יוסף בן שמעון שאחד מהם לוה מאחר ואין ידוע מי, ויוסף בן שמעון קנה שדה מיוסף בן שמעון המשעובדת למלוה כיצד גובים ? **סימן מ"ט סעיף י'**
ב. שני יוסף בן שמעון שאחד מהם לוה מאחר ואין ידוע מי, ויוסף בן שמעון ערב על הלוואה זו כיצד גובים ? **סימן מ"ט סעיף י' וש"ך סק"ב**
7. **שני שמות בעיר**
א. מה הדין שני אנשים בעיר ששם שווה, האם הם או אחרים יכולים להוציא שטר חוב כנגד אחד מהם? מה תקנתם? מה הדין אם בעל השטר תפס? **סימן מ"ט סעיף ז' ופת"ש סק"ג**
ב. האם הם יכולים להוציא שטר חוב על אחרים? **סימן מ"ט סעיף ז'**
ג. האם כותבים שם עיר בשטר? האם לכתוב שליט"א או כהן הוי סימן בשטר? **סימן מ"ט סעיף ז' ברמ"א**

סימן נ"א

1. **שטרות בעדי מסירה :**
א. שטר שנמסר בפני שני עדים אך לא היו עדים חתומים עליו, האם גובים בו מנכסים משועבדים. **סימן נ"א סעיף ז' וש"ך סק"ט**
ב. האם בשטר זה צריך שיופיעו שמות בעלי הדין בשטר? **סימן נ"א נתה"מ סק"ו**
2. האם הלווה נאמן לטעון פרעתי :
ד. כשיש שטר שחתום עליו עד אחד? **סימן נ"א סעיף ב'**
3. **שטרות**
א. שטר או גט ללא חתימת עדים ונמסר בעידי מסירה האם כשר? ובמקרה שלא נכתב שמו של הלווה או האיש בשטר האם כשר ? **סימן נ"א סעיף ז' ונתה"מ סק"ו**

ב. שטר שכתוב קרן ורבית או שטר החתומים בו גנבים האם גובה ממשעבדי ? **סימן נ"ב**
סעיף א' וסימן נ"א סעיף ז'

סימן נ"ב

1. **שטר של ריבית**
באלו מקרים גובים בו את הקרן? התייחס לשאלת כשרות העדים (הבא לפחות שלושה הסברים לכשרותם) ולגביה בהודאת בעל דין. **סימן נ"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א, סמ"ע סק"א וש"ך סק"א**
שטר שיש בו ריבית
2. א. מה דין שטר שיש בו ריבית ? ומה הדין במקום שהחייב מודה או שיש עדים על חובו ? פרט ונמק. **סימן נ"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א וסמ"ע סק"ג**
ב. האם הדין דלעיל משתנה כאשר ההלוואה נעשתה ע"י שליח, והשליח כתב את השטר ? **סימן נ"ב סעיף א' וש"ך סק"ה**
ג. איזה קרע פוסל את השטר ? כתוב ארבעה אופנים. **סימן נ"ב סעיף א'**
3. **שטר עם פסול**
א. שטר שכללו בו רבית דרבנן האם ניתן לגביה? שטר שכללו קרן ורבית וכתב בשטר שניתן לגבות רק הקרן האם מהני? והאם יש תקנה לשטר עם ריבית ? **סימן נ"ב סעיף א', סמ"ע סק"ב וש"ך סק"ב**
ב. שטר שנקרע לשניים מה דינו? פרט ! **סימן נ"ב סעיף א'**

סימן נ"ד

1. **שטרות:**
א. שטר על מנה, ופרע לו חמישים, האם רשאי המלווה להשהות השטר של מנה, פרט. **סימן נ"ד סעיף א'**
ב. שובר שזמנו מאוחר, האם כשר. **סימן נ"ד סעיף ג' וש"ך סק"א**
2. **שטר ממרני**
א. האם מועיל שובר על ממרני ומה הדין בטען המלווה שאיבד את שטר הממרני באר ונמק ? **סימן נ"ד פת"ש סק"א**
ב. מה הדין בקונה שטר ממרני ומוציא הלווה שובר ? **סימן נ"ד פת"ש סק"א**

סימן נ"ה

1. **דיני שליש**
א. מי שפרע מקצת חובו והשליש את השטר ואמר שאם לא יפרע את החוב כולו עד יום מסוים יחזיר השליש את השטר למלווה – האם ומתי מותר לשליש להחזיר את השטר ומדוע ? ומה הדין אם הלווה היה אנוס באונס כהפשרת שלגים ? **סימן נ"ה סעיף א' וש"ך סק"א**

סימן נ"ו

1. **בביתא נאמר והשליש נאמן משניהן.**
א. מחמת מה נאמן שליש ? **סימן נ"ו ש"ך סק"א**
ב. מה הדין אם צד אחד טוען אינך שליש בדבר זה, החפץ נפל ממני? ומה הדין אם צד אחד טוען אינך שליש אלא הפקדתי את החפץ בידך? **סימן נ"ו סעיף א', סמ"ע סק"ז וש"ך סק"ה**
ג. מה הדין אם השליש אומר שהשלישו בידו על מנת שאם יתקיים התנאי יתן החפץ לאחד הצדדים, ועדים מכחישים אותו? מנין נלמד דין זה? **סימן נ"ו סעיף ב'**
ד. מה הדין הפקידו שטר ביד שליש ובעת שהפקידו את השטר יכלו לקיימו, עתה לק ניתן לקיים את השטר. השליש אומר השטר אינו מזויף ואינו פרוע, והלווה טוען שהשטר פרוע. באר שיטות הראשונים בדבר זה ומנין למדו דבר זה? **סימן נ"ו ש"ך סק"ג**
2. **דין שליש**
א. שטר שיוצא מתחת יד השליש וטוען הלווה שהוא מזויף או שפרע חלקו מה דין השטר ? והאם השליש מחייב שבועה את הלווה ? **סימן נ"ו סעיף ד' וסמ"ע סק"ח וש"ך סק"ד**

- ב. מלוה שהפקיד שטר אצל שלישי ומת הלווה, האם המלווה יכול לפרוע מן היתומים ?
סימן נ"ו סעיף ה'
3. ב. מה הדין אם אחד הצדדים או שניהם או שני עדים טוענים שלא עשאוהו שלישי ? **סימן נ"ו סעיף ב' וסמ"ע סק"א**
- ג. אשה הנושאת ונותנת בתוך הבית, ואפוטרופוס הממונה על נכסי הבית, ומת בעל הבית ויודעים שיש בבית נכסים של אחרים, האם רשאים או חייבים להחזירם ? ואם עדיין לא החזירו ובאו לבי"ד האם נאמנים במיגו ? **סימן נ"ו סעיף ז'**
4. **שליש**
- האם בעל דין נאמן להכחיש את השליש בעיקר השלישות, בסכום השלישות או בתנאי השלישות ? **סימן נ"ו סעיף א', סמ"ע סק"ז וש"ך סק"ה**
- שליש שהוציא השלישות מתחת ידו שלא כדין ויש עליו תרעומת האם נאמן ? מה הדין אם המקבל החזיר את השלישות לשליש ? **סימן נ"ו סעיף ג' בשו"ע ורמ"א**
- אשה הנושאת ונותנת בתוך הבית האם נאמנת על נכסים שתחת ידה לומר שזה של אחרים או שבעלה חייב לאחרים ? **סימן נ"ו סעיף ז' ונתה"מ סק"ב וחיזושים סקב"ט**

סימן נ"ח

1. א. לוה שלח שליח לפרוע את חובו במלווה בשטר, והשליח לא לקח את השטר מהמלווה, והמלווה חוזר ותובע את הלווה בטענת סיטראי, האם השליח חייב לשלם או פטור (צ"ע את כל האופנים). **סימן נ"ח סעיף א' בשו"ע ורמ"א, סמ"ע סק"ו וש"ך סק"ו**
- ב. לוה פרע למלווה את שטר חובו בפני עד אחד, וטען המלווה סיטראי נינהו, מה הדין ? **סימן נ"ח סעיף ב' ברמ"א וש"ך סקב"ג**
2. א. אדם שלח שליח שיפרע עבורו חוב בשטר, השליח שילם למלווה, ואח"כ טען המלווה סיטראי. (1) האם המלווה נאמן, וגובה אח"כ את השטר ? (2) ומה דין השליח ? **סימן נ"ח סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
- ב. מלווה תפס חפץ משומר, וטען שבעל החפץ חייב לו ממון, האם המלווה יכול לגבות חובו מהחפץ ? נמק' מה הדין אם התופס טוען שהחפץ שלו ? **סימן נ"ח סעיף א' ברמ"א**
- ג. שומר שהפקיד חפץ שקיבל לשמור ביד ראובן, לאחר זמן טען ראובן שבעל החפץ חייב לו ממון, האם הוא יכול לגבות חובו מהחפץ ? נמק' ומה הדין אם ראובן טוען שהחפץ שלו ? נמק' **סימן נ"ח סעיף א' ברמ"א**
- ד. לוה פרע למלווה חוב בשטר, טען המלווה שהלווה חייב לו חוב נוסף מלוה על פה, והוא נוטל כסף זה עבור המלוה שבעל פה. מה הדין אם יש ללוה עד אחד שראה שפרע עבור המלווה בשטר ? נמק' **סימן נ"ח סעיף ב' בשו"ע ורמ"א וש"ך סקב"ג**
3. ב. מה הדין אם מלוה טוען שפירעון החוב של הלוה הוא עבור חוב אחר, וישנו עד אחד על הפירעון ? **סימן נ"ח סעיף ב' בשו"ע ורמ"א וש"ך סקב"ג**
4. **סיטראי**
- א. פרע בפני עד אחד וטען המלוה סיטראי נינהו, האם מקבלים טענתו ? פרט היטב המקרים ! **סימן נ"ח ש"ך סק"ד**
- ב. שלח שלוחו לקבל מעות מהלוה, והלוה אמרו לא תפרענו עד שיתן לך קבלה על השטר, והשליח לא עשה כן, והמלוה טוען סיטראי. מה דינו ? **סימן נ"ח סעיף א' בשו"ע ורמ"א**

סימן נ"ט

1. **טענת פרעתי במלוה בשטר חוב**
- א. מה דין מלווה שהוציא שטר חוב על הלווה וטוען ביושר כנגד הלווה שאינו זוכר האם נפרע שטר זה ואף הלווה אינו זוכר, האם ניתן לגבות מכוח השטר חוב זה ? **סימן נ"ט סעיף א' וש"ך סק"א ומה יהא הדין בספיקא דדינא האם הוי פירעון וכן מה יהא הדין בשוטה המוציא שט"ח על חברו ? סימן נ"ט פת"ש סק"א וסק"ב**
- ב. מה דין מלווה שהוציא שטר חוב על הלווה וטוען הלווה שיש לו חיוב אחר כנגדו בסכום דומה כך שהוא פטור לשלם ואילו המלווה עונה שיתכן הדבר ואינו זוכר, האם נפטר הלווה לשלם על הלוואה זו ? **סימן נ"ט קצה"ח סק"ב ופת"ש סק"ג**
- ג. מה דין מלווה שהוציא שטר חוב על הלווה וטוען הלווה שיש לו חיוב אחר כנגדו בסכום דומה כך שהוא פטור לשלם ואילו המלווה עונה שיתכן הדבר ואינו זוכר, האם נפטר הלווה לשלם על הלוואה זו ? **סימן נ"ט קצה"ח סק"ב**

סימן ס'

1. א. אדם שהתחייב לזון את חברו בפירות או בירקות לחמש שנים, האם זה מועיל לכל השיטות? ציין האם ההתחייבות לזון באופן כללי חלה גם על תרופות וביגוד. **סימן ס' סעיף ב'; סימן ס' סעיף ג' ברמ"א וש"ך סק"י**
ב. אם ישנו ויכוח בין המתחייב לבין המקבל האם ליתן ממש מזונות או כסף, הדין עם מי? **סימן ס' סעיף ג' בשו"ע**
2. ב. ראובן הוציא שטר שלווה שמעון מלוי וטוען ראובן שלוי היה שלוחו וכתב השטר על שמו של לוי, ושמעון טוען לאו בעל דברים ידידי את, מה הדין? **סימן ס' סעיף ח' וש"ך סקל"ב**
3. **התחייבות בדבר שאינו קצוב**
א. האם ניתן להתחייב בדבר שאינו קצוב? **סימן ס' סעיף ב'**
ב. באלו מקרים התחייבות לדבר קצוב תחול לכל הדעות? הבא לפחות שלושה מקרים!
ג. התחייבות לזון חמש שנים, מה גדרה?
ד. המתחייב לזון אדם, באופן המועיל, האם ההתחייבות כוללת גם לרפא את אותו אדם? **סימן ס' ש"ך סק"י**
4. **גביה ממשעבדי**
מלווה הבא לפרוע ממשעבדי שהיו או נקנו לאחר ההלוואה, מתי גובה מקרקעי ומתי ממטלטלי מדינא דגמ' ומה המנהג בזמן הזה? **סימן ס' סעיף א'**
5. **שטר שכתוב על שם אדם שלישי**
א. לוי נטל הלוואה מראובן, וביקש ראובן שיכתוב את השטר על שם שמעון וישאיר אצלו את השטר, ושהגיע זמן הפירעון אומר לוי שאינו רוצה להחזיר את החוב אלא לשמעון שעל שמו כתוב השטר, וראובן דורש שיחזיר לו, עם מי הדין? באר ונמק. **סימן ס' סעיף ט' וסמ"ע סקכ"ה וסקכ"ו**
ב. מה הדין אם ראובן מוציא שטר שכתוב על שמו, ובסוף כתוב שהכסף שיש בו שייך לקהל, וכעת נדרש שמעון להשיב כסף זה והוא טוען שהכסף שלו והראיה שהוא רשום על שמו? **סימן ס' סעיף ט' בשו"ע**
6. **דין גביה ממשעבדי והתחייבות במזונות**
א. לוח ששיעבד מטלטלי אגב מקרקעי והיה לו שטר חוב על אחר ומכרו, האם המלווה גובה מאותו שטר החוב? **סימן ס' סעיף א' וש"ך סק"ט**
ב. מה הדין אם שיעבד כדין מטלטלי אגב מקרקעי ואחר כך נתן את כל נכסיו במתנה, האם בעל החוב רשאי לגבות מהם? **סימן ס' סעיף א'**
ג. המתחייב לזון חברו, והנותן מבקש לתת פירות והמקבל מבקש מעות, עם מי הדין? ואם נעשה חולה האם חייב ברפואתו? **סימן ס' סעיף ג' ברמ"א**
7. **דאקני והתחייבות שלא בא לעולם**
א. האם ניתן לחזור משעבוד דאקני קודם שקנה קרקעות?
ב. האם ניתן לחזור מהתחייבות קודם שבא לעולם? **סימן ס' נתה"מ סק"י**
8. **תקנת השוק**
א. האם במתנה או במכירת שטר חוב לאחר יש תקנת השוק? **סימן ס' סעיף א'**
ב. בעל חוב מאוחר שקדם וגבה או אשה שלוותה ונישאה האם יש תקנת השוק? **סימן ס' סמ"ע סק"ז וש"ך סק"ה וסק"ח**
9. **דבר שאינו קצוב**
א. האם ניתן להתחייב על דבר שאינו קצוב? **סימן ס' סעיף ב'**
ב. הבא שלושה מקרים בהם לכו"ע מהני התחייבות לזמן קצוב?
ג. קיבל על עצמו לזון את חברו באופן המועיל האם זה כולל ריפוי? **סימן ס' סעיף ג' בשו"ע ורמ"א**

סימן ס"א

1. ג. כתב בשטר "שיש רשות למלוה לירד לנכסי לוח בין לפניו בין שלא בפניו בלא רשות בית דין ובלא שומא והכרזה" האם רשאי לירד לנכסיו? **סימן ס"א סעיף ו'**

סימן ס"ב

1. **נושאת ונותנת בבית:**
א. אשה נושאת ונותנת בבית או בן בית (לא קרוב משפחה) שבתוך הבית, האם מה שתחת ידם הוא בחזקתם, פרט. **סימן ס"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. האם סתם אשה נושאת ונותנת בבית? **סימן ס"ב סעיף א' ברמ"א וש"ך סק"ח**
2. **אישה הנושאת ונותנת בתוך הבית**
א. מה ההגדרה של "אישה הנושאת ונותנת בתוך הבית"? **סימן ס"ב סעיף א', סמ"ע סק"א וש"ך סק"א וסק"ח**
ב. מה דין אישה הנושאת ונותנת בתוך הבית שהיו שטרי קנית קרקעות או שטרי חובות כתובים על שמה או שנמצאו מיטלטלין או מעות ברשותה וטוענת שהם שלה. מתי נאמנת ומתי צריכה להביא ראיה? ואיזו ראיה צריכה להביא? **סימן ס"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א ונתה"מ סק"ג**
ומה הדין אם נפטרה האישה לאחר שטענה כן? ומה הדין אם לא היתה נושאת ונותנת בבית וטוענת כך? **סימן ס"ב סעיף א' ברמ"א**
ג. מה הדין בני"ל אם היה אחד מהאחים טוען כך מתי נאמן? ומתי צריך להביא ראיה? מה הדין אם מת האח הטוען כן? **סימן ס"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ד. מה דין מנכ"ל חברה קבלנית שנמצאו קרקעות על שמו וטוען שהם שלו? **סימן ס"ב ש"ך סק"ב**
3. **רישום בטאבו**
א. זוג הנישא ונתן אבי האשה שני שליש ואבי החתן הביא שליש וקנו דירה ורשמו על שם שניהם בחלקים שווים, או קנו ביחד לאחר הנישואין וטוען האיש שהכסף הגיע ממנו. ולאחר זמן בעת הגירושין איך בית הדין יחלק את הדירה לפי דין תורה? **סימן ס"ב סעיף א' ברמ"א**
ב. האם יש חילוק בין זיווג ראשון לזיווג שני?

סימן ס"ג

1. **זיוף שטרות**
א. הוציא שטר על חבריו ובאו שני עדים ואמרו ממנו שאל לזייף לו שטר מה דין השטר?
סימן ס"ג סעיף א' בשו"ע ורמ"א
ב. מה הדין שעדי השטר מעידים על חתימתם? **סימן ס"ג סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ג. מה הדין שיש לו שני שטרות על איש אחד? **סימן ס"ג סמ"ע סק"ט וש"ך סק"ה**

סימן ס"ד

1. **תפיסת שטרות**
הפקיד שטרות שונים ומת, ובאו היורשים לקבל את השטרות, וטען הנפקד שהוא תופסם מחיי המפקיד שהוא חייב לו ממון? פרט סוגי שטרות, דינא דגמ', מנהג בזמן הזה. **סימן ס"ד סעיף א' וש"ך סק"ג**
2. **הפקדת שטרות**
א. הפקיד שטרות ומת המפקיד וטען הנפקד שתופסם עקב חוב שיש למפקיד אליו. האם נאמן? **סימן ס"ד סעיף א'**
ב. האם תלוי בסוגי השטרות?

סימן ס"ה

1. **שובר**
א. המוצא שובר בשוק למי יתננו? **סימן ס"ה סעיף י"ח וסמ"ע סקנ"ח**
ב. שובר שביד שליש ואומר שהשטר פרוע, מתי נאמן ומתי לא? **סימן ס"ה סעיף י"ט**
ג. אם מת השליש, האם יכולים יורשיו ליתן את השובר ללווה? **סימן ס"ה סעיף י"ט**
2. **חזקה אין אדם פורע תוך זמנו.**
קיי"ל חזקה אין אדם פורע תוך זמנו, הבא שלושה מקרים בהל' הלוואה שנפסקו להלכה בהן יש חריגה מכלל זה (ללא שימוש במיגו) הבא מקורות הדין, ובאר ונמק מהי הסיבה לכך? **סימן מ"א סעיף ד' בשו"ע; סימן ס"ה סעיף ו' וסמ"ע סק"ז**

3. המוצא שטרות

- א. המוצא שטרות כרוכים זה על זה או שאחד כרוך בראש חברו, מה יכריז ? ואם אחד אומר סימן המנין ואחד אומר סימן הכריכה למי ישיב ? **סימן ס"ה סעיף י'**
- ב. באיזה מקרים המוצא ג' שטרות ישיבם גם ללא סימן ? **סימן ס"ה סעיף י"א**
- ג. מה דין מוצא המחזיר שטר שמן הדין לא היה צריך להחזירו ? ומה הדין בשליש ? **סימן ס"ה סעיף ט"ז, סמ"ע סקמ"ו**

סימן ס"ו

1. הסבר מפני מה יכול אדם למחול שטר חוב שמכר. מנה שלושה מקרים שאינו יכול למחול, ונמק אותם. כן ציין ונמק האם חייב הלוקח להחזיר את השטר ללווה. **סימן ס"ו סעיף כ"ג בשו"ע ורמ"א, סמ"ע סקנ"ה וסקנ"ו, ש"ך סקע"ו וקצה"ח סקכ"ו; שלושה מקרים: סימן ס"ו סעיף כ"ז וסמ"ע סקס"ח, סעיף כ"ח, סעיף כ"ט וסמ"ע סקע"א, סעיף ל' וסמ"ע סקע"ג מכירת שטרות:**
2. האם ניתן להקנות שטר בקנין אגב קרקע, בלא כתיבה ומסירה, והאם ניתן לשעבד שטר באגב. **סימן ס"ו סעיף י', סמ"ע סקכ"ו וש"ך סקכ"ו**
3. א. מה הטעם דהמוכר שט"ח לחבירו וחזר ומחלו מחול? **סימן ס"ו סעיף כ"ג סמ"ע סקנ"ה**
ב. אם התנה הקונה עם המוכר שלא ימחול, האם התנאי חל? **סימן ס"ו סעיף כ"ג בשו"ע**
ג. ציין 3 אופנים בהם אין המוכר יכול למחול? **סימן ס"ו סעיפים כ"ז – ל"א**
4. **כתיבה ומסירה**
א. מה המקור לדין ששטרות נקנים בכתיבה ומסירה ומה הטעם? **סימן ס"ו סעיף א' סמ"ע סק"א**
ב. האם מכירת שטרות היא מדרבנן או מדאורייתא? ומה נפק"מ? **סימן ס"ו ש"ך סק"א**
ג. באילו מקרים שטרות נקנים בדיבור בלבד, בחליפין בלבד, במסירה בלבד, בכתיבה בלבד ומתי נקנה בלא כלום רק בכוונה בלבד? **סימן ס"ו סעיף א' ברמ"א, סעיף ח', סעיף י' וש"ך סק"י**
ד. האם יש "מי שפרע" בביטול מכירת שטרות? **סימן ס"ו סעיף א' ברמ"א**
5. **המוכר שטר חוב לחברו**
קיי"ל המוכר שטר חוב לחברו וחזר ומחלו מחול
א. מה הטעם? **סימן ס"ו סעיף כ"ג וסמ"ע סקנ"ה**
ב. מה תקנה של קונה השטר? כיצד ביארו נושאי הכלים את התקנה? **סימן ס"ו סעיף כ"ג וש"ך סקנ"ז**
ג. כשמחל המלווה ללווה ולא עשו את התקנה הנ"ל, האם יכול הלוקח לתבוע את המלווה? ואם כן כמה צריך לשלם לו?
ד. כתוב חמשה מקרים שאין המלווה יכול למחול? **סימן ס"ו סעיפים כ"ז – ל"א**
6. **גביית חוב משטר שנמכר**
א. ראובן מכר שטר חוב ללוי כדין, ובאו המלוה והלוקח לגבות מהלווה לפני בית הדין, מה הדין לכתחילה ובדיעבד ? **סימן ס"ו סעיף ט"ז**
ב. מה הדין אם קדם הלווה ופרע למלווה האם חייב לפרוע שנית ללוקח והאם הלוקח חייב להחזיר השטר ללווה ? **סימן ס"ו סעיף ט"ז בשו"ע ורמ"א**
7. **מכירת שטר חוב**
א. ראובן המוכר שטר חוב לחבירו, האם יש נפק"מ מה קודם כתיבה או מסירה? **סימן ס"ו סעיף ד'**
ב. המוכר שט"ח לחבירו והשטר אינו נמצא והקנה בחליפין או אג"ק, האם נחשב מכירה ? **סימן ס"ו סעיף י' בשו"ע ורמ"א, סעיף א' ברמ"א וש"ך סק"י**
ג. שטר שכתוב בו אני משעבד לך ולכל מי שמוציאו והקנה בחליפין, האם הוי מכירה ? **סימן ס"ו סעיף א ברמ"א והאם האחר יכול לגבות בו ? סימן ס"ו סעיף א' וש"ך סק"י מכירת שטרות.**
8. א. האם מכירת שטרות מהתורה או מדרבנן? הבא שתי נפקא מינה לשאלה זו והבא הוכחה לפסיקת השו"ע במחלוקת זו. **סימן ס"ו ש"ך סק"א וסעיף כ"ה וש"ך סקכ"ה**
ב. האם ניתן לקנות שטר ראייה בקנייני שטר ? ומה הדין בשטר חוב ? **סימן ס"ו סעיף י"ד, סמ"ע סקל"ח וש"ך סקמ"ו והיאך מתיישבים הדברים? ומה הדין בשטר העשוי**

- בערכאות של גויים האם ניתן לקנותו בקנייני שטרות, מה הקושי שיש בזה לעורר ? **סימן ס"ו סעיף ו' וסמ"ע סק"ז**
- ג. האם שטר שנמחל שעבודו ניתן למוכרו לבעל השטר בקנייני שטרות ? **קנין שטרות** . 9
- א. מה דין קנין שטרות שנתן את הכסף עבור השטר ולא נהג כפי קנייני שטרות ? ומה דין המעות שהתקבלו עבור השטר ? **סימן ס"ו ש"ך סק"ב**
- ב. האם ניתן לזכות בשטר שחבירו הפקיר ולגבות בו ומה דין ממרני שהופקר ? **סימן ס"ו סעיף ט' וקצה"ח סק"ג**
10. **מכירת שטרות**
- א. מכר חוב בשטר או בע"פ ללא כתיבה ומסירה או עם כתיבה ומסירה במעמד שלשתן , האם יכול המלוה הראשון למחול ? **סימן ס"ו סעיף כ"ט וש"ך סקצ"ז**
- ב. מכר שטר עיסקא שמכר לחבירו בקנין אגב אי מהני ? **סימן ס"ו קצה"ח סקל"ה ונתה"מ חידושים סקמ"ב וביאורים סקל"ח**
- ג. היה לאשה שט"ח או מלוה ע"פ בין לפני נישואין או אחרי, האם יכולה למחול לאחר שנשאת ? **סימן ס"ו סעיף כ"ח**
11. **גדרי נאמנות וכן נאמנות שליש על כתו"מ**
- א. מה דין אדם המגיע לביה"ד ומודיע שהשטר חוב שבידו נקנה על ידו בכתיבה ומסירה, אולם שטר המכירה אבד ? **סימן ס"ו סעיף י"א**
- ב. שליש המחזק בשטר, האם נאמן לומר שהשטר ניתן בכתו"מ לפלוני? הבא את כלל הנידון ובאר ופרט . **סימן ס"ו סעיף י"א ברמ"א**
12. **שטרות**
- א. האם יש אונאה או שבועת השומרים בשטרות ? **סימן ס"ו סעיפים ל"ח , מ'**
- ב. האם אמרינן דין גוד או אגוד בשטרות או משכון ? **סימן ס"ו סעיף מ"א וש"ך סקל"א**
13. **שטר חוב**
- א. מכר המלוה שטר חוב לאחר ורוצה הלווה לבטל המכירה ולקנות את השטר בעצמו האם שומעים לו פרט בלווה עני שהתעשר, כשמכרו המלווה בשווי או בפחות משווי ? **סימן ס"ו פת"ש סקט"ו**
- ב. יורש קטן או גדול שמחל לעצמו או לאחרים את השטר חוב שמכר אביו לאחרים האם מהני המחילה? **סימן ס"ו סעיף כ"ג**
- ג. האם כשמוחל לעצמו צריך לשלם דמי השטר ללוקח? **סימן ס"ו, סמ"ע סק"ס וש"ך סקפ"ב**

סימן ס"ז

1. **שמיטת כספים :**
- א. האם כתובה נשמטת בשביעית, ומה הדין אם כבר החל דיון בבית הדין באשר לתביעת כתובה. פרט. **סימן ס"ז סעיף י"ז**
- ב. מה דינו של פרוזבול מוקדם או מאוחר בזמנו. נמק. **סימן ס"ז סעיף ל"ב**
2. **שמיטת כספים**
- א. האם חלה בזמן הזה? **סימן ס"ז סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
- ב. האם ניתן להתנות על חוב שלא יישמט וכיצד? ואם ניתן מדוע יש צורך בתקנת הפרוזבול? **סימן ס"ז סעיף ט'**
- ג. פרט לפחות שבע חובות שאינם נשמטים! **סימן ס"ז סעיפים י' – י"ח**
3. **מה דין ערב לחבירו כנגד הלואה של עכו"מ ופרע חובו, האם שביעית משמטת חוב זה? באר ונמק. סימן ס"ז סעיף ה' (לאו דווקא של עכו"מ)**

סימן ס"ח

1. **שטרות העולים בערכאות**
- א. כיצד ניתן להכשיר שטרי ראיה שנעשו בערכאות של גויים ? פרט את השיטות . **סימן ס"ח סעיף א' בשו"ע ורמ"א וסמ"ע סק"ג וסק"ח**
- ב. מה דין שטר שכתוב בו שמחל לו בפני ערכאות גויים או שמוחל לו בפניהם ? ומה דין צוואת שכיב מרע שנעשתה בפני ערכאות של גויים ? **סימן ס"ח סעיף א' בשו"ע ורמ"א, סמ"ע סק"ד וש"ך סק"ח**

- ג. מה דין שטר העשוי בפני עכו"ם, שלא בפני ערכאותיהם, והלווה עצמו חתום עליו ?
נמק. **סימן ס"ח סעיף ב' ברמ"א**
2. **שטרות אצל עכו"ם**
א. שטר חוב הנכתב לפני שופט עכו"ם האם גובין ממשעבדי ? **סימן ס"ח סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ב. מה הדין בשטר מתנה או הודאה כנ"ל ? **סימן ס"ח סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
ג. שכיב מרע שעשה צוואה לפני עכו"ם האם תקף ? **סימן ס"ח סעיף א' ברמ"א**

סימן ס"ט

1. האם הלווה נאמן לטעון פרעתי :
ה. כנגד כתב ידו? **סימן ס"ט סעיף ב' בשו"ע ורמ"א**
2. **כתב ידו**
א. האם כתב ידו שווה לשטר רגיל לענין קיום ?
ב. כתב ידו ומדינא דמלכותא א"י לטעון פרעתי האם גם בדיני ישראל הדין כך ? **סימן ס"ט פת"ש סק"ד**
ג. שטר שחתימתו הוא בכתב ידו האם כשר ? **סימן ס"ט סעיף א' ברמ"א (?)**
3. ב. יצא כתב שיש בו נאמנות שראובן חייב לשמעון מנה, ושמעון טוען מעולם לא לווייתי אלא הייתי ערב בשבילך האם טענתו טענה ? **(סימן ס"ט סעיף ב') (?)**
4. א. האם מהני טענת פרעתי במקרים הבאים : הוציא המלווה שטר בכתב ידו של הלווה, הוציא המלווה שטר החתום בעד אחד ? **סימן ס"ט סעיף ב' בשו"ע ורמ"א, וסימן נ"א סעיף ב'**

סימן ע'

1. א. מה הדין אמר המלווה ללווה אל תפרעני שלא בעדים? מה הדין אם המלווה אמר כן ללווה בשעת ההלוואה, או שאמר לו כן אחרי ההלוואה? מה הדין אם הלווה הסכים לתנאי? ומה הדין אם הלווה סירב לתנאי? **סימן ע' סעיף ג', סמ"ע סקי"ב וש"ך סק"ט**
ב. מה הדין אם מפקיד התנה עם נפקד בעדים אל תחזיר הפיקדון אלא בעדים? **סימן ע' סעיף ג'** ומה הדין אם המפקיד התרה בנפקד שלא יחזיר את הפיקדון אלא בעדים? כתוב הדין במקרים דלעיל כשהנפקד טען החזרתי לך שלא בעדים ויש לו מיגו שיכל לטעון נאנסו. **(?) (?)**
ג. מה הדין כאשר המלווה אמר ללווה אל תפרעני אלא בעדים, והלווה טוען פרעתיך בשתי פעמים כל פעם חמישים זוז שלא בעדים, והמלווה מאשר שהלווה פרע חמישים שלא בעדים, אולם טוען שהלווה עדיין חייב לו חמישים? **(?) (?)**
ד. מה הדין אמר המלווה ללווה אל תפרעני אלא בעדים, וטען הלווה פרעתיך בפני פלוני ופלוני והלכו למדינת הים, או פרעתיך בפני פלוני ופלוני ומתו? **סימן ע' סעיף ג'**
כשהתנה המלווה עם הלווה אל תפרעני אלא בעדים, וטוען הלווה פרעתיך ביני לביני, האם נאמן במיגו שיכל לומר פרעתיך בפני פלוני ופלוני והלכו למדינת הים? נמק. **סימן ע' סעיף ג', סמ"ע סקי"ג וש"ך סקי"א וסקי"ג**
2. האם הלווה נאמן לטעון פרעתי :
- א. כנגד עדי קניין? **סימן ע' סעיף א' ונתה"מ חידושים ג'**
3. ב. שאל המלווה היכן חובי ענה הלווה פרעתי בפני פלוני ופלוני, האם מהני טענתו ? **סימן ע' סעיף ב'**

סימן ע"א

1. **נאמנות**
א. האם נאמנות תופסת בלא קנין ומתי? **סימן ע"א סעיף ב' וש"ך סק"ז**
ב. האם מועיל מיגו כנגד נאמנות? **סימן ע"א סעיף א' ברמ"א**
ג. מה דין נאמנות כנגד עדים? **סימן ע"א סעיף א' בשו"ע, סעיף ג'**
2. **נאמנות בשטר**
התנה המלווה עם הלווה שיהא נאמן בכל עת שיאמר שלא פרעו, מה הדין במקרים דלהלן :

- א. עשה קנין או לא ומאי נפק"מ ? **סימן ע"א סעיף ב' וש"ך סק"ז**
ב. כשיש עד אחד מכחישו ? **סימן ע"א סמ"ע סק"ג וש"ך סק"ב**
3. ב. מה דין שטר שנכתב בו שיש בו נאמנות וטוען הלווה שנכתב שלא מדעתו והעדים אומרים שכתבו כן מפני שכך ראו בנוסחי השטרות ונכתב בסוף השטר וקנינא מיניה על כל מה שכתב בשטרא? והאם יש בהלכה זו כדי לעורר קושי ? **סימן ע"א סעיף י"ד וש"ך סקל"ב**
4. ב. מה דין תרי ותרי בפירעון ויש שט"ח, ומה הדין בתרי ותרי ורוב ? **סימן ע"א פת"ש סק"א**
5. **נאמנות וגדריה**
א. בעל שנתן נאמנות לאשתו וליורשיה בגביית הכתובה מה דין היורשים? באר ונמק ! והאם ישנו קושי שיש בהלכה זו לעורר ? **סימן ע"א סעיף י"ז וש"ך סקל"ח**
6. **נאמנות**
א. התנה המלווה עם הלווה שהמלווה יהיה נאמן כשני עדים, והעידו מאה עדים שהלווה פרע, האם המלווה גובה ? ומה הדין אם האמינו כשלושה עדים או כבית דין ובאו ארבעה שהלווה פרע ? **סימן ע"א סעיף א'**
ב. האם צריך קנין על הנאמנות ? **סימן ע"א סעיף ב'**
ג. לווה שפטר את המלווה משבועה האם נדר בכלל ? ואם פטר מנדר האם שבועה בכלל ? **סימן ע"א סעיף ו' בשו"ע ורמ"א, סמ"ע סקט"ז וש"ך סקי"ט**
7. **נאמנות**
א. לווה שכתב נאמנות האם רשאי לבקש חרם ? **סימן ע"א סעיף ו'**
ב. לווה שכתב נאמנות האם פטור משבועה ? **אם פטור, סימן ע"א סעיף ברמ"א וסעיף ה' בשו"ע**
ג. האם כותבים "פתקא דלטותא"? פרט . **סימן ע"א סעיף ח'**
8. **נאמנות לגבי היורשים תרי ותרי ושט"ח**
א. מה דין תרי ותרי בפירעון ויש למלוה שטר חוב ומה הדין בתרי ותרי ורוב ? **סימן ע"א פת"ש סק"א**
ב. מה דין לווה שנתן נאמנות למלוה ומת המלוה, ומוציאים היורשים את שטר החוב עם הנאמנות למלוה וטוען הלווה בכנות שמא נפרע ?
9. **נאמנות בשטר**
מה הדין שטר שיש בו נאמנות למלווה, והלווה הביא מאה עדים שפרעו? **סימן ע"א סעיף א'**
האם נאמנות בעי קניין? **סימן ע"א סעיף ב'**
האם יש דין נאמנות בפקדון? **סימן ע"א סמ"ע סק"ח, ש"ך סקי"א ופת"ש סק"ג**
מה הדין שטר שיש בו נאמנות ויוצא מתחת יד אחר? מול יתומים קטנים? מול לקוחות?
סימן ע"א סעיפים י', י"ב, י"ט

סימן ע"ב

1. א. מלווה על המשכון איזה דין שומר יש עליו? **סימן ע"ב סעיף ב', ש"ך סק"ט ונתה"מ חידושים סק"ח**
ב. באם דמי המשכון יתרים על החוב ואבד המשכון, האם המלווה חייב לשלם? **סימן ע"ב סעיף ב' בשו"ע ורמ"א**
ג. האם יש חילוק בין משכנו שלא בשעת הלוואתו למשכנו בשעת הלוואתו? **סימן ע"ב סעיף ב' וש"ך סק"ט**
ד. המלווה על המשכון ובשעת קבלת המשכון אמר המלווה אני מקבל אחריותו עלי ופשע המלווה, האם הוא חייב? **סימן ע"ב סעיף ז' [נ"ל שצ"ל איני מקבל]**
2. **שומר על משכון**
א. כתוב איזה דין שומר יש למלווה במשכון על מה ששווה המשכון עד כדי החוב? ואיזה דין שומר יש למלווה על החלק שהמשכון שווה יותר מהחוב? **סימן ע"ב סעיף ב' בשו"ע ורמ"א וש"ך סק"ט**
ב. כתוב מה הדין במשכון שניתן בשעת ההלוואה? ובמשכון שניתן שלא בשעת ההלוואה? **סימן ע"ב סעיף ב'**
ג. מה הדין במלווה על המשכון ומת המלווה, איזה דין שומר יש ליורשיו במשכון? נמק!
סימן ע"ב סעיף ו', סמ"ע סקכ"ו וש"ך סקל"ו כתוב את שיטות הראשונים בשאלות

- דלעיל, מנין למדו את שיטתם? ונמק לכל שיטה בראשונים מדוע הם סוברים שלמלווה יש את דין השומר שהם סוברים שעל פיו צריך לחייבו?
3. א. אדם המחזיק חפץ בידו ובאופן שאינו נאמן לטען לקוח הוא בידי, האם הוא נאמן לטעון משכון הוא בידי? מנין למדו דין זה? ומה פסק השו"ע בענין זה? **סימן ע"ב סעיף י"ח**
- ב. מלווה שקיבל משכון בעדים, וטוען המלווה שהחוב שחייב לו הלווה הוא מנה, והלווה טוען שהחוב חמישים, מי נאמן? מנין למדו דין זה? ומה סברות הפוסקים בדין זה? **סימן ע"ב סעיף י"ז**
- ג. בשאלה ב' מה הדין אם עד אחד מעיד כאחד הצדדים? פרט ונמק! **סימן ע"ב סעיף י"ח ברמ"א**
- ד. מה הדין חפץ שידוע שהיה שייך לראובן, ולוי טוען שמעון נתן לי חפץ זה למשכון ואיני יודע אם שמעון קנה חפץ זה, וטוען ראובן הואיל ואינך טוען טענת ברי ששמעון קנה ממני חפץ זה, החזר לי אותו. **סימן ע"ב סעיף י"ח ברמ"א**
4. **המלווה את חברו על המשכון**
- א. המלווה את חברו על המשכון ואבד או נגנב או נאנס. האם דינו כשומר שכר או כשומר חנם ומה הטעם? **סימן ע"ב סעיף ב' וש"ך סק"ט**
- ב. כיצד יתחשבנו אם אין המשכון מוערך בשווי דמי ההלוואה? **סימן ע"ב סעיף ב' בשו"ע ורמ"א**
- ג. נתן הלווה רשות למלווה להשתמש במשכון ואבד? **סימן ע"ב סעיף ד'**
- ד. נאמני קהל שתפסו משכון על חוב מס של אחד או שליש שהפקידו בידו משכון ונאבד המשכון האם דינם כש"ש או כש"ח? **סימן ע"ב סעיף ה' בשו"ע ורמ"א, ש"ך סק"ד**
5. **משכון**
- א. האם רשאי המלווה להשתמש או להשכיר משכון שקיבל מהלווה? **סימן ע"ב סעיף א' בשו"ע ורמ"א**
- ב. האם רשאי המלווה ללמוד בספרים שקיבל כמשכון מאת הלווה? **סימן ע"ב סעיף א' ברמ"א**
6. **שמירת משכון**
- א. לווה שנתן משכון בשעה הלוואה, האם יש על המלווה דיני שמירה? **סימן ע"ב סעיף ב' וש"ך סק"ט**
- ב. לווה שנתן משכון שלא בשעת הלוואתו האם יש על המלווה דיני שמירה? **סימן ע"ב סעיף ב' וש"ך סק"ט**
- ג. בהקפת חנות ונתן לו משכון האם חלים עליו דיני שמירה? ומה נפק"מ? **סימן ע"ב באה"ט סק"ד וט"ז לסעיף מ'**
7. **החזר משכון ביתומים**
- ראובן הניח משכון אצל שמעון ומת שמעון ובא ראובן לתובעו מהיתומים, מה הדין במקרים דלהלן:
- א. כשיש ויכוח מה הסכום שעברו משכינו המשכון? **סימן ע"ב סעיף ל"ה**
- ב. האם יש נפק"מ מה המשכון? **סימן ע"ב סעיף ל"ה**
- ג. האם יש הבדל אם טענות היתומים ספק או ודאי? **סימן ע"ב סעיף ל"ה, סמ"ע סק"ה וש"ך סק"מ"ג**
- ד. האם בית דין מחייבים את היתומים להראות את המשכון ללווה? והאם יש בזה נפק"מ? **סימן ע"ב סעיף ל"ה ונתה"מ חידושים סק"א**
8. **דין הבן במשכון שהונח אצל האב, אחריות נאמני קהל על המשכון**
- א. מלווה על המשכון ומת המלווה ויש לו בן, מה אחריות הבן על המשכון? **סימן ע"ב סעיף י'**
- ב. מה דין נאמן קהל שלקח משכון עבור אי תשלום מס ואיבד את המשכון? **סימן ע"ב סעיף ה' משכון**
9. **משכון**
- א. מה הדין הלווה את חברו על משכון ונגנב או נאבד או נאנס? **סימן ע"ב סעיף ב' וש"ך סק"ט**
- ב. מה דין משכון אצל נאמני קהל או גבאי צדקה ואבד או נגנב? ומדוע? **סימן ע"ב סעיף ב' ופת"ש סק"י**
- ג. מלווה שקיבל משכון ומת האם יש לירש דיני שומרים? **סימן ע"ב סעיף ו'**

ד. ראובן שאל משמעון סייף שקיבל משכון מגוי ואבד ושואל ממנו ממון הרבה כמו שמבקש הגוי, כמה ישלם השואל ומדוע? **סימן ע"ב סעיף ח'**

סימן ע"ג

1. **פרעון חוב :**
א. נשבע לפרוע בראש חודש, ור"ח שני ימים, באיזה יום יפרע, נמק. ומה הדין אם ידע שר"ח הוא יומיים, ומה הדין במקרה שר"ח יום אחד, האם חייב לפרוע בתחילת היום.
סימן ע"ג סעיף ט' וש"ך סקל"ח
ב. נשבע לפרוע בחנוכה, באיזה יום בחנוכה חייב לשלם? **סימן ע"ג באה"ט סקכ"ד וט"ז**
ג. נשבע לפרוע באדר והשנה מעוברת, האם חייב לפרוע באדר ראשון או שני? **סימן ע"ג קצה"ח סק"ח**
2. א. נשבע לפרוע לחברו את חובו ביום פלוני, ואירע אותו היום בשבת, כיצד יעשה? **סימן ע"ג סעיף ז' בשו"ע**
ב. נשבע לחברו לפרוע לו את חובו בזמן הפרעון, והגיעה שנת השמיטה בינתיים, מה הדין?
סימן ע"ג סעיף ז' ברמ"א
ג. מה המקור לדין הנהוג בביה"ד להוצאת צו עיקול כנגד החייב להבטחת תשלום חובו לחברו? **סימן ע"ג סעיף ז' בשו"ע ורמ"א**
צו עיקול
3. א. מי שהלווה לחברו לזמן ויש לו עליו שטר חוב ובא בתוך הזמן ומבקש מבית הדין ליתן לו צו עיקול כנגד הלווה, באלו מקרים בית הדין ייעתר לבקשתו? ומה הדין אם היה הלווה פושט רגל? **סימן ע"ג סעיף י' בשו"ע ורמ"א וש"ך סקל"ד**
ב. מה הדין אם היה מלווה בע"פ או שהיה השטר לא מקויים? **סימן ע"ג סמ"ע סק"ל וש"ך סקל"ג**
ג. האם ערב יכול לבקש צו עיקול כנגד הלווה? **סימן ע"ג סמ"ע סקל"א**
ד. מה הדין אם קנה שדה ושמע שיש עליה עוררין, האם יכול הקונה לבקש צו עיקול כנגד המוכר? ומה ההבדל בין צו עיקול כנגד מוכר לבין צו עיקול כנגד לווה? **סימן ע"א סעיף י"א וסמ"ע סקל"ג**
4. **זמן פירעון חוב**
א. נשבע או התחייב לפרוע לחברו בר"ח שהוא שני ימים, באיזה יום חייב לפרוע ומה הטעם? **סימן ע"ג סעיף ט', סמ"ע סקכ"ט וש"ך סקל"א**
ב. נשבע או התחייב לשלם בר"ח שהוא יום אחד, האם חייב לפרוע בתחילת היום? **סימן ע"ג סעיף ט' סמ"ע סקכ"ט**
ג. מה הדין אם התחייב לשלם בחנוכה, האם חייב לפרוע ביום הראשון? **סימן ע"ג באה"ט סקכ"ד וט"ז**
ד. התחייב לשלם בר"ח אדר והשנה מעוברת, האם חייב לפרוע באדר א'? **סימן ע"ג קצה"ח סק"ח**
ה. נשבע או התחייב לפרוע ליום מסויים ובאותו יום לא היה המלווה בעיר. האם יכול להמתין מלפרוע עד שיגיע המלווה או חייב להוליך אחריו? האם חייב ליתן לאשתו ובניו? האם חייב להושיב ב"ד וליתן להם? **סימן ע"ג סעיף ח', סמ"ע סקכ"ד וש"ך סקכ"ד**
5. **מחלוקת בין הלווה למלווה על זמן הפירעון .**
א. מה דין מלווה ע"פ בפני עדים ואמר לו אל תפרעני אלא בפני פלוני ופלוני וכעת יש מחלוקת בין המלווה ללווה לגבי זמן הפירעון המלווה אומר שכעת הגיע זמן הפירעון ואילו הלווה ס"ל שיש עוד זמן לפירעון ? **סימן ע"ג סעיף ב'**
ב. מה דין מלווה בשטר ומלווה על המשכון וישנה מחלוקת לגבי זמן הפירעון האם ישנה השוואה בין המקרים או שיש לחלק בין מלווה על המשכון ומלווה בשטר ? **סימן ע"ג סעיף ד'** ומה יהא הדין אם המלווה אומר שכיון שלא מצוין זמן בשטר הרי שכעת הגיע זמן פירעון והם לאחר ל' יום להלוואה, ואילו הלווה חולק ואומר שהם תוך ל' יום להלוואה ?
6. **נשבע על השבת ההלוואה עד זמן מסוים וגדרו .**
א. מה דין בעל חוב שנשבע למלווה על החזר ההלוואה עד זמן פלוני ועבר זמן זה ולא תבעו המלווה האם השבועה עדיין עומדת בעינה? באר איזה הלכה יסודית ניתן להוציא מהלכה זו ? **סימן ע"ג סעיף ו'**
ב. מה דין אדם שנשבע לפרוע עד זמן פלוני והזמן שקבעו יצא בשבת, מה יעשה כדי

- להיפטר מהשבועה ? האם ישנו קושי בין סעיף זה לסעיף א' ? ואם כן באר מהו ואיך ניתן ליישב ? **סימן ע"ג סעיף ז'**
7. א. מה דין אדם שנשבע לפרוע בר"ח אדר והשנה מעוברת ? **סימן ע"ג סעיף ט' וקצה"ח סק"ח** ומה דין אם יצאו עליו שני שטרות אחד כתוב אדר והשני כתוב אדר שני ואין לו לפרוע את שניהם מה יעשה ? ומה יהא הדין להיפך אם כתוב בשטר ראשון אדר והשטר השני כתוב בו אדר ראשון ?
- ב. מה דין אדם שנשבע לפרוע חובו האם מסדרים לבעל חוב במקרה זה, איזה נידון ניתן להוכיח מכאן ואיך ניתן לדחות ? **סימן ע"ג קצה"ח סק"ה**
8. **צווי עיקול**
- א. מתי בית הדין רשאי להטיל צו עיקול על נכסי הלווה ? **סימן ע"ג סעיף י'**
- ב. מתי שתוך תקופת ההלוואה חל שמיטה האם מותר להטיל צו עיקול נכסים ? **סימן ע"ג ש"ך סקל"ד**
- ג. קנה שדה מחבירו ויצא על השדה עוררין ותובע הקונה שבכסף שנתן למוכר יקנה שדה אחרת שאם יטרפו ממנו יהיה לו מהיכן לטרוף ? **סימן ע"ג סעיף י"א**
- ד. האם רשאי המלווה לממש משכון בתוך תקופת ההלוואה ? **סימן ע"ג סעיפים י"ב, י"ג, י"ד**
9. **זמן פירעון**
- א. האם צריך קנין על זמן פירעון ? **סימן ע"ג סמ"ע סק"ז וש"ך סק"ה**
- ב. כשיש ויכוח בין המלווה ללווה על מועד הפירעון במלווה על פה או מלווה בשטר ? **סימן ע"ג סעיף ג', ד'**
10. **מכירת משכון**
- א. באלו תנאים מותר למלווה למכור משכון ? האם יש צורך להמתין זמן ? **סימן ע"ג סעיפים י"ב, י"ג, י"ד**
- ב. מכרו המלווה ללא שומא ואינו יודע כמה היה שווה, וטוען הלווה שהיה שווה סכום מעל ההלוואה מה דין ? **סימן ע"ג סעיף ט"ו**
- ג. האם יש דין אסמכתא במשכון ? **סימן ע"ג סעיף י"ז**
11. **סכסוך בעלי דין על סיום זמן ההלוואה ויש ע"א**
- א. מה הדין אם המלווה טוען שהגיע זמן הפירעון והלווה אומר שיש עוד עשרה ימים, ויש עד אחד המעיד שהגיע סוף זמן ההלוואה ? באר הסברות והנפק"מ. ומה הדין אם המלווה אומר הגיע הזמן כעת לפירעון המנה, והלווה טוען שההלוואה היתה רק חמישים והפירעון בעוד עשרה ימים ? **סימן ע"ג סעיף ב' וש"ך סק"ז**
- ב. האם הארכת זמן הפירעון מצריכה קנין או שמספיק הסכמה בין הצדדים ? **סימן ע"ג סמ"ע סק"ז וש"ך סק"ה**
12. **זמן הלוואה**
- א. כמה זמן סתם הלוואה או מכר ? האם מנהג המקום משנה דין סתם ? מה הדין כשמת הלווה מתי היורשים מחויבים לפרוע ? **סימן ע"ג סעיף א', סמ"ע סק"א וש"ך סק"א, וסעיף ב' וש"ך סק"ו**
- ב. ראובן הלווה לשמעון מעות וביקשו לאחר מכן שיכתוב לו שטר ושמעון ממאן, מה הדין ? **סימן ע"ג סעיף א' ברמ"א**
- ג. נשבע שלא ימכור משלו כלום ונשבע למלווה לשלם בזמן והגיע זמן פירעון ואין לו, מה דינו ? **סימן ע"ג סעיף ה'**

סימן ע"ד

1. א. המלווה כסף והמלווה פסלה את המטבע, באיזה אופן אמור הלווה לשלם את החוב ? **סימן ע"ד סעיף ז'**
- ב. מה הדין אם המעות עצמן שקיבל הלווה עדיין אצלו, האם יכול להחזירם לכשנפסלו ? **סימן ע"ד סמ"ע סק"יט וש"ך סקכ"ד**
- ג. באיזו מידה אנו מתחשבים בדינא דמלכותא דינא בענין החזרת המעות במקרה שיספו את המטבע והאם יש חשש ריבית ? **סימן ע"ד סעיף ז' ברמ"א ופת"ש סק"ב**
2. א. קבע המלווה עם הלווה זמן לפרועו, ורוצה הלווה לפרועו בתוך הזמן, והמלווה אינו רוצה לקבל חובו, האם שומעין לו ? **סימן ע"ד סעיף ב'**
- ב. ראובן הלווה לשמעון מאה דינר, ובא שמעון לפרועו תוך הזמן בתשלומים של דינר דינר, האם ראובן יכול לעכב עליו ? **סימן ע"ד סעיף ד'**

3. א. המלווה את חברו על המטבע ונפסל, איזה מטבע צריך הלווה לפורעו? **סימן ע"ד סעיף ז'**
ב. המעות שהלווהו הם בעין, האם יכולים לתיתן לו? **סימן ע"ד סמ"ע סק"ט וס"ד סקכ"ד**
ג. הלווה לזמן ידוע ועדיין לא נפסל המטבע, והמלווה תובעו לפורעו והלווה דוחהו בלך ושוב עד שנפסל, מה הדין? **סימן ע"ד ש"ך סקכ"ז**
ד. אם לא נפסל המטבע אלא שהוקר כגון שהיה דינר זהב שווה ב-כ"ה דינרים והעמידו המלך על כ' דינרים, מה הדין? **סימן ע"ד סמ"ע סקכ"א ופת"ש סק"ו פירעון בתשלומים**
4. א. המלווה את חברו לזמן והלווה מבקש לפרוע חלק מהפירעון תוך הזמן וחלק בזמן והמלווה מבקש שיפרע את כל החוב יחד, הדין עם מי?
ב. מה הדין הגיע הזמן והלווה מבקש לפרוע בתשלומים והמלווה מתנגד? **סימן ע"ד סעיף ד'**
ג. מה הדין אם היה משכון על ההלוואה והלווה מבקש לפרוע חלק מהמשכון וליטול חצי מהמשכון? **סימן ע"ד סעיף ה'**
ד. הגיע זמן הפירעון ואין ללווה כסף ומבקש ליתן למלווה קרקע כפירעון והמלווה מתנגד לקבל קרקע כפירעון ומוכן להמתין עד שיפרע בכסף, הדין עם מי? **סימן ע"ד סעיף ו' מטבע שנפסל**
5. א. הלווה במטבע מסוים ונפסל כיצד ישלם את חובו? **סימן ע"ד סעיף ז'**
ב. אם התנה ליתן לו מטבע היוצא בהוצאה או שיש תקנה מהמלכות איך לשלם, כיצד יפרע? **סימן ע"ד סעיף ז' בשו"ע ורמ"א**
ג. באיזה מקרה הולכים לקולא כלומר לשלם הסכום הנמוך? ומה הטעם? **סימן ע"ד פת"ש סק"ו (?)**